

Veni Sancte

Sokunk számára ismerős ez a szókapcsolás, és talán felületesen arra gondolunk: tanévkezdés. Az évnnyitó ünnepség egyházi elnevezése. Valóban köze van ehhez is, de ennél sokkal több. *Veni Sancte Spiritus*, vagyis Jöjj Szentlélek, a Szentlélek hívás ősi himnusza, mely fölcsendül az Egyház ajkán mindannyiszor, amikor valamilyen fontos döntéshez érkezik, olyan munkába kezd, amelyhez bölcsesség, világosság és erő kell. Szeptemberben megszólal ajkunkon ez az imádság. De valójában *kinek is van szüksége a Szentlélek segítségére?*

Természetesen *a gyerekeknek*. Hogy a tanulás nem ritkán nehéz és fárasztó munkájában fölfedezzék az élethez szükséges igazságok és értékek szépségét. Mert a szépség szemlélése formálja őket magukat is egyre inkább széppé. Hogy egymásban és mindenkiben meglássák az embert, akit mélységes tisztetlet illet. Hogy tudjanak olyanná válni, mint Jézus, aki „növekedett korban és bölcsességben Isten és az emberek előtt, és Istennek kedve telt benne” (Lk 2,52).

De szüksége van a Szentlélek segítségére *a pedagógusnak* is, mert ő nem csupán saját okosságát akarja átadni a gyerekeknek, de szeretné velük elsajátítani a titkok szemlélésének örömet is. Nem tanítani akar elsősorban, hanem szemeket nyitni, csodálkoztatni. Ehhez persze az kell, hogy a gyerekekben meglássa a kifejezhetetlen értéket, melyet kezébe helyez a teremtő Isten. És ez is a Szentlélek nagyszerű műve: a gyerek szemekben csodálni a felülmúlhatatlan értéket, a ránk bízott kincset, melyért felelősek vagyunk.

Szüksége van a Szentlélek segítségére *a szülőknak* is. Hogy a becsületes, igazi értékeket hordozó és tisztességes élet valódi tanúi legyenek a gyermekeik előtt. Hogy ne sajnálják önmaguk, idejük, kényelmük föladozását értük. Mert pótolhatatlan ajándékot adnak, amikor nem valamit (legtöbbször silánynak tűnő anyagi értékeket) adnak magukból, hanem önmagukat adják a gyerekeknek, egészen. Hiszen a szülőknak tudniuk kell, hogy a legnemesebbet kötelességük átadni, mert nem a gyerek fele-

lőssége, hogy majd felnőtt korában eldöntse: akar-e ember lenni, vagy sem, hanem a szülők Istentől kapott küldetése, hogy a rájuk bízott életet, felelősen neveljék és emberségben kibontakoztassák. Ebben a feladatukban a Szentlélek vezeti el őket arra a bölcsességre, mely ismeri és megismerteti a határozottság és a jószág értéket teremtő harmóniáját.

A Szentlélek tölti be a nagyszülőket, a testvéreket, a barátokat, hogy *család* legyenek. Család, mely egyetlen és helyettesíthetetlen közege az emberség iskolájának, a társadalom és az egyház építésének. Biztonságot adó háttére az egészséges személyiség kibontakozásának. Hogy az egymás mellett élő emberek ne csak ember csoport, hanem család legyen, ezt a Szentlélek egyesítő ereje ajándékozza.

És kimondhatatlanul szükségünk van a Szentlélek jelenlétére és munkálkodására nekünk *lelkipásztoroknak és hitoktatóknak*, hiszen mi Isten igéjét, a legszentebbet kell, hogy adjuk a ránk bízottaknak. Kezünkben az égő mécs, melyért felelősek vagyunk. Lángját csak a Szentlélek teheti „soha ki nem alvó lánggá”. Fénye, melege kell, hogy átjárjon, átizzítson minket, mert hitre nevelni azt jelenti: „tanúságot tenni a világosságról” (Jn 1,8), úgy tűzzé válni, hogy másoknak adjunk meleget, izzást, megtisztító erőt.

Veni Sancte Spiritus. Naponta imádkozzuk gyakran e fohászkodást! Mert *mindnyájunknak* nagy szükségünk van arra, hogy hivatásunknak megfelelően, érték hordozó emberek legyünk. Azzal pedig az alázat érénye ismertet meg, hogy ezt a küldetést nem lehet csak a saját erőnkől megvalósítani. Ő, a Pünkösdi Lelke, aki betöltötte az apostolok szívét és Egyházzá formálta őket, töltse be mindnyájunk lelkét szelíd jelenlétével, hogy a tanév kezdetén Benne megerősödve induljunk Istent dicsőítő és egymást megszentelő, becsületes munkálkodásunkra.

Budapest-Albertfalva 2002. szeptember

Antal atya

NAPTÁRI PROGRAMOK

Szeptember 29. *vasárnap*: templombúcsú; délelőtt 11 órakor ünnepi szentmisét és szentbeszédet mond: Dr. Szendi József ny. veszprémi érsek úr
 Szeptember 30-tól, *hétfőtől* az esti szentmisék 6 órakor kezdődnek
 Október 1. *kedd*: első, ünnepélyes rózsafüzér este negyed 6 órakor
 Október 5. *szombat*: templomunk felszentelésének évfordulója
 Októberben minden este fél 6 órától rózsafüzér
 Október 31. *csütörtök*: utolsó, ünnepélyes rózsafüzér este negyed 6 órától
 November 1. *péntek*: Mindenszentek ünnepe, az esti szentmise után halottak esti ájtatosság
 November 2. *szombat*: Halottak napja, az este 6 órai szentmisét Albertfalva elhunytjaiért ajánljuk fel
 November 30. *december 7., 14., 21. szombat* esti szentmisékben adventi elmélkedések és gyertyagyújtás.
 December 2-től, *hétfőtől* „Rorate” misék reggel fél 7 órakor, majd közös Reggeli Dicséret

ÁLLANDÓ PROGRAMOK

Első *péntek*: szentmisék előtt fél órával gyóntatás, napközben betegek látogatása, este 9 órától virrasztó Taize-i imaóra, alatta gyónási lehetőség
 Első *vasárnap*: délután 4.00 órától csendes szentségimádás; 5 órától közös szentóra
 Utolsó *vasárnap*: fél 10-től 12 óráig Karitász ügyelet az alsó hittanteremben
 Szombatonként: reggel 6.40-től Reggeli Dicséret imádkozása a templomban
 Október *hónaptól*: minden pénteken 18.30–19.15 Biblia óra felnőtteknek a templomban. Téma: a Lukács evangélium olvasásának folytatása

PLÉBÁNIAI HITTANÓRÁK RENDJE

Általános iskola alsó tagozat:	Hétfő	17.00–17.45
Általános iskola felső tagozat:	Hétfő	18.00–18.45
Középiskola:	Szerda	18.30–19.15
Ifjúsági hittan csoport:	Kedd	20.00–21.00

A Szent Mihály Akadémia ősszel folytatódik

Wernher von Braun a kiváló rakéta-tervező, akit méltán neveztek az „űrhajózás és a Holdutazás atyjának” komolyan foglalkozott a hit és tudomány kérdéseivel. Mint modern embert és természettudóst, komolyan foglalkoztatta a két tudományterület kapcsolata. Ő is, mint komoly gondolkodóinknak túlnyomó része vallja, hogy a tudomány és a vallásos hit nem mond ellent egymásnak.

A Szent Mihály Akadémia a hit, a tudomány, a művészet és a politika területéről, neves előadók meghívásával, nívós előadásokkal igyekszik szűkebb pátriánk kulturális igényeit kielégíteni és színvonalát emelni.

Tervezett előadások a 2002/2003 év első szemeszterére:

1. 2002. okt. 11. – péntek 19.15 óra
2. 2002. nov. 22. – péntek 19.15 óra
3. 2002. dec. 13. – péntek 19.15 óra
4. 2003. jan. 17. – péntek 19.15 óra
5. 2003. febr. 21. – péntek 19.15 óra
6. 2003. márc. 28. – péntek 19.15 óra
7. 2003. ápr. 18. – péntek 19.15 óra

Az előadók közül tervezzük az elmúlt szemeszterben elmaradt Lovas István meghívását, valamint hasonló kiváló szakembereket a tudomány a teológia valamint a politika területéről.

Minden AKTK tagot az előadásokról postán értesítünk. Szeretettel várjuk tagjainkat és az érdeklődőket egyaránt a Szent Mihály Akadémia előadásain a Don Bosco Katolikus Általános Iskola ebédlőjében.

Süsmegh László
a Szent Mihály Akadémia
mentora

II. János Pál pápa homiliája

A pápa Kanadában a világ fiataljaihoz szólt. Nem haszontalan a mi fiataljainknak sem megfontolni ezeket a gondolatokat.

(*Atal atya*)

Toronto, Downsview Park
2002. július 28.

„Ti vagytok a föld sója...
Ti vagytok a világ világossága” (Mt 5,13.14)

A 17. Ifjúsági Világnapon résztvevő Kedves Fiatalok, Kedves Testvérek!

1. A Galileai tóhoz közeli hegyen hallották a tanítványok Jézusnak e szelíd és sürgető szavait: szelíd, mint maga Galilea vidéke, sürgető, mint egy felhívás, mely arra szól, hogy választani kell az élet és a halál között, az igazság és a hazugság között. Az Úr, az élet igéit hirdette meg, melyek örökre visszacsengtek a tanítványok szívében.

Ma Ő ugyanezeket a szavakat nektek mondja Torontó és Ontário, egész Kanada, Egyesült Államok, Karib-szigetek, spanyol és portugál nyelvű Amerika, Európa, Afrika, Ázsia és Óceánia fiataljai. Szívetek mélyében hallgassátok Jézus e szavait! Szavai elmondják nektek: kik vagytok, mint keresztények. És megtanítanak arra, mit kell tennetek, hogy megmaradjatok szeretetében.

2. Jézus felkínál nektek valamit. A <világ szelleme> is felkínál valami mást. Az Efezusi levélből vett mai olvasmányban, Szent Pál megerősíti, hogy Jézus elvezet minket a sötétségből a világosságra (Ef 5,8). A nagy apostol valószínűleg arra a fényre gondolhatott, mely megvakította őt a damaszkuszi úton, amikor még a keresztények üldözője volt. Amikor visszanyerte látását, már semmi sem maradt benne abból, ami azelőtt volt. Pál újjászületett és immár semmi sem volt benne, ami elhomályosíthatta volna azt az örömet, amely betöltötte lelkét.

Kedves Fiatalok! Ti is arra vagytok hivatva, hogy átalakuljatok: „Ébredj föl te, aki alszol, támadj föl a halálból és Krisztus rád ragyog” (Ef 5,14): ahogyan Pál mondja.

A <világ szelleme> illúziókat, a boldogság sokféle utánpótlását kínálja. Nem létezik sűrűbb sötétség, mely betöltheti a fiatalok lelkét, mint amikor hamis próféták kiirtják belőlük a hit, a remény és a szeretet világosságát. A legnagyobb hamisság, a boldogtalanság legbősegebb forrása az az illúzió, hogy életet találhatunk Isten nélkül, hogy eljuthatunk a szabadságra úgy, hogy kizárjuk a morális igazságot és a személyes felelősséget az életünkben.

3. Az Úr arra hív titeket, hogy válasszatok e két szó között, melyek azon versengenek, hogy lefoglalják lelketeket. Ez a választás a lényege és a kihívása az Ifjúsági Világnapnak. Miért jöttetek ide a világ minden részéről? Azért, hogy együtt valljátok meg Krisztus előtt: „Uram, kihez menjünk?” Ki birtokolja az örök élet ígét? „Tenálad vannak az örök élet ígái” (Jn 6,68). Jézusnál, minden fiatal legbensőbb barátjánál vannak az örök élet ígái.

Reménytelen világot örököltetek, melynek kimondhatatlanul szüksége van a testvériség és az emberi szolidaritás megújult értelmére. Olyan világot, melynek szüksége van arra, hogy Isten szeretetének gazdagsága és szépsége érintse meg és gyógyítsa. A mai világnak nagy szüksége van a szeretet tanúira. Szüksége van arra, hogy a föld sója és a világ világossága legyenek. A világnak nagy szükség van rátok, a világnak szüksége van sóra, rátok, mint a föld sójára és a világ viláosságára.

4. A sót arra használják, hogy tartósítsák és egészségesen tartsák az ételt. Mint a harmadik évezred apostolai, titeket illet a feladat, hogy megőriztétek és elevenen tartsátok a mi Üdvözítőnknek, Jézus Krisztusnak jelenlétét, különösen is az Eukarisztia ünneplése által, az Ő megváltó halálának és dicsőleges feltámadásának emlékezetében. Elevenen kell tartanotok az általa hirdetett örök élet ígéinek emlékét, és az irgalmasság és jószág tündöklő cselekedeteit, melyeket Ő teljesített be. Állandóan emlékeztetnetek kell a világot, hogy „az evangélium Isten üdvösséget adó ereje” (Róm 1,16)!

A só megízéti az ételt. Krisztus követése által meg kell változtatnotok, jobbá kell tennetek az emberi történelem „ízét”. Hitetekkel, reményetekkel

és szeretetetekkel, valamint értelmetekkel, bátorságotokkal és állhatatosságokkal emberibbé kell tennetek azt a világot, melyben élünk. A módot, ahogyan mindezt megtehetitek, már Izajás próféta megmutatta a mai első olvasmányban: „Olld meg a bűnök bilincseit... oszd meg kenyered az éhezővel... Akkor majd fölragyog a sötétben világosságod” (Iz 58,6-10).

5. A leggyöngébb láng is képes az éjszaka sűrű sötétségét megtörni. Mennyivel nagyobb fényt vagytok képesek adni mindnyájan együtt, ha egyesültök az Egyház közösségében. Ha szeretitek Jézust, szeressétek az Egyházat is! Ne bizonytalanítsanak el titeket az Egyház néhány gyermekének bűnei és hiányosságai. A néhány pap és szerzetes által fiatalok ellen elkövetett súlyos tettek mindnyájunkat mélységes szomorúsággal és szégyennel töltenek el. De gondolatok azon papok és szerzetesek gazdag sokaságára, akiknek egyetlen vágyuk, hogy szolgáljanak és tegyék a jót!

Ma sok pap, papnövendék és megszentelt életet élő szerzetes van itt köztetek, legyetek közösségben velük és segítsétek őket! És ha szívetek mélyén visszhangzik majd ugyanaz a hívás a papságra, vagy a szerzetesi megszentelt életre, ne féljete Krisztust követni a keresztkirályi útján. Az egyháztörténelem nehéz pillanataiban, mindig sürgetőbbé válik az életszentség kötelezettsége. Az életszentség, nem életkor függvénye. Az életszentség a Szentlélekben való életet jelenti, ahogyan ezt megvalósította Kateri Tekakwitha itt Amerikában és oly sok fiatal szerzetes a világon.

Ti fiatalok vagytok, a Pápa pedig öreg. 82 vagy 83 évet élni nem ugyanaz, mint 22 vagy 23 évet. De a Pápa mégis a ti várakozásaitokkal és reményetekkel azonosul. Akkor is, ha sok sötétséget láttam totalitárius rendszerek uralma alatt, éltem eleget ahhoz, hogy rendíthetetlenül meg legyen győződve arról, hogy semmiféle nehézség, semmilyen félelem sem lehet oly nagy, hogy képes legyen elfojtani a reményt, mely mindig fölfakad a fiatalok szívében.

Ti vagytok a mi reményünk, a fiatalok a mi reményünk. Ne engedjétek, hogy ez a remény meghaljon! Tegyétek fel az életeteket erre! Létünk lényege nem gyöngeségeinkben és hamisságainkban van. Ellenkezőleg, létünk lényege az Atya irántunk való szeretetének kiadásában van és abban, hogy képesek vagyunk az ő Fiának képmásává válni.

Egy imával fejezem be:

Urunk, Jézus Krisztus,
őrizd meg ezeket a fiatalokat szeretettedben.
Add, hogy meghallják szavad
és higgyenek abban, amit mondasz,
mert csak tenálad vannak az örök élet igéi.
Tanítsd meg őket, hogyan vallhatják meg hitüket,
hogyan ajándékozhatják saját szeretetüket,
hogyan közvetíthetik saját reményüket mások felé.
Tedd őket Evangéliumod meggyőződéses tanúivá
egy olyan világban, melynek oly nagy szüksége van üdvözítő kegyelmedre.
Tedd őket a <Boldogságok> új népévé,
hogy a föld sója és a világ világossága legyenek
a harmadik keresztény évezred kezdetén.
Mária, az Egyház édesanyja,
segítsd és vezesd a XXI. század fiataljait, ezeket a fiukat és lányokat.
Őleld őket szorosan a te anyai szívedre. Ámen.

ÉDESANYÁMHOZ

Egy napot keltő angyal
Vagy fektető esthajnal
A Fekete- tenger arcába mossa könnyeit
Kék habok folynak homlokán
Ó, Édesanyám
Az idő elszáll velünk
Mert látomás vagy, voltál, leszel
Csillagkép szemeddel bárányként lesel
Mint szépen termő szőlőtábla
Nagy rónának szilaj kis virága
Szél ne fújja, eső ne esse, madár ne szálljon rája
Vigyáznom kell nekem rája
Bolondos arca gödröcskéket láttat
Mosolyával elbűvöl nádat, s fákat
Hajnalban látom fönn az égen
Esténként elalszom, betakar szépen...

Gergőcs Tamás

Emléktábla-avatás

Az idei albertfalvi búcsú külön nagy ünnepe lesz a régi albertfalvi katolikusoknak. Emléktáblát avatunk első lelkészünk emlékére, aki 1945-ben Székesfehérváron a harcok alatt a püspöki palota és az ott lakó papok védelmében halt meg. 1995-ban, halálának 50 éves évfordulóján a Székesfehérváron rendezett emlékmisén és az azt követő koszorúzáson én képviseltem volt tanítványait. Számomra ez felejthetetlen élmény volt és ekkor elhatároztam, hogy felvetem azt a gondolatot, hogy állítsunk Albertfalván is emléktáblát. Ma már csak nagyon kevesen élünk azok közül, akik tanítványai voltunk, de sohasem fogjuk elfelejteni, ahogyan minket az első szentgyónásra és szentáldozásra előkészített. Tanítványai rajongtak érte.

Bergendy János 1892. november 20-án született a Nyitra megyei Vágkirályfán. 1916-ban szentelték pappá. 1916–1918-ig Adonyban, 1918–1921-ig Dunapentélén volt káplán.

1921–1926-ig Csepelen, 1926–1928-ig Pilisvörösváron volt hitoktató. 1928-ban helyezték Albertfalvára – ami ekkor Budafok leányegháza volt – hitoktatónak és káplánnak. Saját korának legkorszerűbb egyházi szemléletével a lelkipásztori szempontokat szem előtt tartva érkezett Albertfalvára. Köszönetet mondok a Társas Körnek, hogy felkarolta az emléktábla felállításának ötletét. Az itteni 5 évig tartó tevékenysége teremtette meg az egyházközség lelki alapjait. Az iskolában hitoktatott és misézett. 1928–1929-ben az Erzsébet királyné úti iskolában. 1929-től pedig az új iskolában – ez a mai Don Bosco iskola – folytatta munkáját. Az egykori kápolna 1941-től az albertfalvi iskola tornatermeként szolgál.

Külön hálás vagyok Sümegh László alelnök úrnak, hogy az emléktábla felállításának gyakorlati teendőit lebonyolította. Ez év decemberében szeretnénk az albertfalvi múzeumban emlékkiállítást rendezni Bergendy János munkásságáról és a korabeli Albertfalváról. A kiállítás megnyitásának az ad aktualitást, hogy plébániánkon az első szentmisét nyolcvan évvel ezelőtt, 1922. december 26-án mutatta be Poós Rezső budafoki apát-plébános.

Kérjük a hívek segítségét. Ha valakinek fénykép, szentkép, elsőáldozási kép vagy bármilyen emlék van ebből a korszakból, segítsen a múzeumnak. A kiállítás bezárása után kérésére visszaadjuk. Emlékeit a Keresztény Társas Körben Kiss Gáborhoz vagy Beleznay Andor múzeumigazgatóhoz juttassa el.

Györökné Bárdosy Magdolna

POETA ARSTUS

Sok szörnyűséget leírva
Mindkét szemem véresre kísrva
Álmodtam, képzeltem szépeket
Tápláltam magam felé reményeket
De az élet felé ez nem felelet.

Sajgó, fájó hídon állok mely mindig lebegett
A boldogság vállamról madárként reppent
Éreztem: adhatok vizet a fáknak,
Fészket a faágnak,
S talán engem is megtalálnak.

Bár a közönyt nehéz elviselnem:
De ahhoz, hogy ne szeressen meg kell ismernem.
Hányszor halásztam semmik tengerén,
Hány szél jött, mely nem fújt el könnyedén,
Hányszor álltam tűrésem szikláinak peremén.

De tartanom kell árbócaim
Belül sötét, kívül világos ablakaim
Száz és millió dal zengte magam és világ fájdalomát
Remegve lebegtem, s lobbanva akár az Ararát
A hajó orra megrepedt, eltörve remény fokát.

De hát kisebb gondunk is nagyobb annál,
Hogy tovább lássunk a valótlannál
Vágyam: hogy elnyerem elfogadtatásom
Magam a szűzi föld kegyéből kiásom,
Kiérdemlem napfényt adó tisztulásom.

Gergőcs Tamás

Az Albertfalvai fogadalmi kőkereszt története

*„Atyádat és anyádat
tiszteljed, hogy hosszú
életű légy a földön.”*

Ex. XX. 12.

AJÁNLÓM

szeretett feleségemnek – Kron Klára mezőgazdasági mérnöknek – és
lányomnak – Dr. Botos Klára belgyógyász főorvosnak –,
valamint unokáimnak: Lévai Katalin és Lévai Zsuzsa
egyetemi hallgatóknak.

KÖSZÖNET

Beleznay Andor igazgató úrnak a fogadalmi kőkereszt története
megírására való biztatásért

A KŐKERESZTET ÁLLÍTÓ SZICK CSALÁD

A Budafoki Belvárosi római katolikus Plébániahivatal anyakönyvi
bejegyzése szerint a Sick (Szick) család alapítója:

Johannes Sick és
Ottilia Kern,

akik 21 évesen Felső-Ausztriából érkezve, Promontoron (Budafokon)
letelepedve kötöttek házasságot. Első gyermekük: Gregorius Szick 1785-
ben született.

A Sick (Szick) család a Budafoki Öregtemetőben a XVIII. század elején
épített családi sírboltot az elsőként felállított „Mindenki keresztje” mel-
lett. Ez a temető volt a promontori ősmag, ahol a módosabbak temetkez-
tek. Ezek a régi sírboltok a temető támfal kerítéséhez csatlakozva épültek.

Az Öregtemető, benne a Szick család sírboltja ma védett műemlék. A
családi sírboltban nyugvó elődök a rózsaszín márványkeresztbe vésetten:

Johann Sick	† 1848. szeptember 14.	Anyai ükapám.
Johann Sick	† 1905. január 2.	Anyai nagyapám.
Paul Sick	† 1917. március 23.	Anyai dédapám.
Szick Irma	† 1955. szeptember 29.	Édesanyám és természetesen a család más tagjai is.

Paul Szick dédnagyapám **12 évvel élte túl** szeretett fiát, Szick Pál nagyapámat.

A SZICK CSALÁD ÁTTELEPÜLÉSE ALBERTFALVÁRA

Albertfalva lakosságának 1885. évi felmérésekor: Szick Pál dédnagyapámat „majoros és kocsmáros” foglalkozásúként vették nyilvántartásba. (Dr. Halabuk József Albertfalva c. könyve 103. oldal).

A SZICK CSALÁD BUDAFOKON ÉS ALBERTFALVÁN JELENTŐS FÖLDTERÜLETTEL RENDELKEZETT

Szick Pál dédnagyapám budafoki és albertfalvai birtokainak központja **Albertfalva 4. sz. volt.**

A szomszéd Albertfalva 2. sz. birtok Albertfalva északi és Budapest Főváros déli határát képezte.

A Fő utcára épült a kocsmá, befelé a lakóépületek álltak, majd a major épült számos gazdasági épülettel és szérűvel. (A major helyén áll a korszerű Uzsoda).

A nagy forgalmú kocsmá jelentős jövedelmet adott. (A korabeli kocsmá fényképe az Albertfalvai Helytörténeti Múzeumban látható ma.)

A Budafoki Gazdálkodók Egylete 1906. január 21-én tartott közgyűlésén érdemei elismerésül Szick Pált az Egylet tiszteletbeli tagjává választotta és erről „díszoklevél” kiadását rendelte el. (A díszoklevél az Albertfalvai Helytörténeti Múzeumban van elhelyezve).

Szick János nagyapámnak „Albertfalva község 1900” pecséttel ellátva 1901. november 8-án 1481/1901 számmal „Bizonyítványt” adott ki, amelynek tanúsága szerint:

- 31 éves, róm. kath. vallású, nő, 3 gyermek apja, budafoki születésű, albertfalvai illetőségű – Albertfalva 23. sz. alatti lakos – adófizető pol-

gár, szolid és kifogástalan erkölcsi magaviselete által polgártársai bizalmát és megbecsülését vívta ki magának; de alulírott eljáráság bizalmát is bírja;

- egyben bizonyítatik, hogy Szick János Albertfalva és Budafok község határában mintegy 4.000 – 5.000 forint = 8–10 ezer korona értékű ingatlan vagyonnal bír.

A fogadalmi kőkereszt állítói: *Paul Szick és felesége Mayer Mária.*

Nevezettek az 1867. XI. 7-én a budafoki Szent Lipót plébániatemplomban kötött házasságukból született és 34 évesen elhunyt szeretett gyermekük, Johannes Szick emlékezetére állították az Úr 1905. évében Albertfalva 4. sz. alatti birtokuk (Fő utca 4. sz.) utcai részén.

AKIÉRT A KERESZT FELÉPÜLT. A FOGADALOM

A Budafokon 1870. március 1-jén született Szick János 1896. X. 27-én vette feleségül a Budafokon 1876. III. 1-jén született Bayer Rózát, akivel az Albertfalva 23. sz. birtokukra költöztek.

Házasságukból 4 gyermek: Irma (az Édesanyám), Pál, János és Antal már Albertfalván születtek. (Szick Pál és János asztalos iparosok lettek, növelték az albertfalvai bútorasztalosok hírnevét).

Albertfalva Fő utcáján 1904 karácsonyán tűz pusztított, több ház égett. A mentésben a falu csaknem minden polgára részt vett, köztük Szick János nagyapám is. Létrán állva öntötte a tűzre a vödörökben feladogatott vizet egy egész napon keresztül átázott ruházatban. A tűzoltáskor megfázott, tüdőgyulladást kapott és 1905. január 2-án meghalt.

Mélyen vallásos szülei a betegség kezdetétől könyörögtek Istenhez, hogy gyermeküket mentse meg az életnek, akinek kicsik az utódai. Egyben fogadalmat tettek, hogy felgyógyulás, illetve az elkerülhetetlen halál esetén fiúk emlékezetére engesztelő kőkeresztet állítanak.

Az Istenben boldogult Johann Szick nagyapám földi maradványait 1905. január 4-én délután ½ 2 órakor Albertfalván a „Gyászházban” a római katolikus egyház szertartása szerint szentelték be és a **budafoki családi sírboltban** helyezték örök nyugalomra a hozzátartozók és Albertfalva népének jelenlétében, akik az elhunytat szerették és tisztelték.

Az engesztelő szentmise áldozatot 1905. január 19-én reggel ½ 8 órakor a budafoki Szent Lipót plébániatemplomban mutatták be a Mindenhatóknak.

KÖKERESZT A FALU KEGYHELYE

A kőkeresztet a falu népe naponta látogatta és virággal halmozta el. A kőkereszt ¾ évszázadig állt eredeti helyén Albertfalva 4. sz. alatt (később Fő utca, majd Erzsébet királynő útja).

BOTOS CSALÁD ÉS A KÖKERESZT

Johann Szick nagyapám halálakor Édesanyám – Szick Irma – első gyermekként 7 éves árva volt, akit (mivel fiatal édesanyja újból férjhez ment) Paul Szick nagyapám magához vette, gondozta és nevelte az Albertfalva 4. sz. birtokon a nagyapa 1917. III. 23-án bekövetkezett haláláig.

Édesapám – Botos Lajos – a Máramaros megyei Visk községből még az I. világháború előtt jött fel a fővárosba, amikor is Albertfalván lakva ismerkedett meg Édesanyámmal és nagyapjával. A fiatalok egymásba szerettek. Apámat behívták katonának, Bécsben szolgált és megtanult németül. Megvárták egymást és a háború befejeződésekor összeházasodtak. 1919-től Édesanyám örökölt tulajdonában laktak Albertfalva 4. sz. alatt a kőkereszt mögötti lakrészben.

Református vallású Édesapám reverzalist adott a közjegyző előtt, hogy a gyermekek az édesanya vallását követik, vagyis katolikus vallásúak lesznek.

Édesapám szentképre írta két fia születésének adatait:

Károly bátyám és én Albertfalva 4. sz. alatti házban születtünk és nevelkedtünk, naponta játszottunk, szaladgáltunk a kőkereszt közelében.

Húgom – Botos Ilona – már az Albertfalva Arany János u. 39. sz. családi házunkban született. Ebben az utcában épült fel a parókia, ahol jelenleg a kereszt áll. Húgom a mindenki által tisztelt és szeretett Ott Bélához ment férjhez.

Családi házunkban éltünk, itt működött Édesapám lakatos-kovács műhelye, amiben lovagló felszereléseket: zablát, kengyelt stb. gyártottunk.

Édesapám a falu közéletében tevékenyen részt vett: iparoskör, Frontharcos Szövetség, a református egyházban presbiterként stb.

A KŐKERESZT MEGMENTŐJE

A Szick és Botos család sok hagyománnyal és érzelmmel kötődött a kőkereszthez, a faluhoz és magukénak is érezték és érzik.

Albertfalva 1970-es években való lerombolásakor családi házunk is áldozatul esett. Ilyen helyzetben senki sem törődött a kőkereszttel. A tulajdonosok megrettentek a rombolástól, a falu elpusztításától, el voltak foglalva saját sérelmeikkel, csak a saját érdekükkel foglalkoztak. Sokan lettek öngyilkosok.

Édesapám ebben a zaklatott helyzetben kereste fel a parókiát és Ormay Gusztáv plébános egyetértésével: a még eredeti helyén álló, de lerombolásra ítélt kőkeresztet elbonttatta és a parókiához szállíttatta; a bontáskor és szállításkor megsérült kőkeresztet – lakatos mesterként-keresztpántokkal saját kezűleg megvasalta; a kőkereszt az új helyén ebben a megvasalt állapotban állt a közelmúlt öröndetes felújításáig.

Isten áldja református presbiter Édesapámat, aki családi kötődésből önzetlenül megmentette a falu katolikus műemlék kőkeresztjét az utókornak.

Édesapám a budafoki temető védett parcellájában – közel az ősi kriptához, a ravatalozó mellett – 1973-ban építtette meg a „**Botos család sírboltját**”, ahova még ebben az évben áttette hőn szeretett felesége földi maradványait.

Szeretett Édesapánk és imádott Édesanyánk – apánk 1978. október 1-jén bekövetkezett halála óta – ebben a sírboltban együtt nyugszanak. **Is-ten nyugsztalja Őket békében!**

Végül mementóként idézem a budafoki Öregtemető ravatalozójának feliratát:

„VOLTAM, AMI VAGY,
LESZEL, AMI VAGYOK.”
Memento mori!

A harmadik évezred, XXI. század, 2001. évének karácsonyán, **nagyapám halálának 96. évében.**

Dr. Botos Lajos György

Nagy Testvér ismét figyel – de most már élvezzük

Sok évvel ezelőtt egy közös WC-ben láttam egy matricát: „Nagy Testvér figyel Téged!” Jó vicc, gondoltam, más se hiányozna, mint hogy még itt is megfigyeljenek. Úgy látszik, egyeseknek tényleg az a legfőbb vágyuk, hogy mások őket bámulják a nap huszonnégy órájában, beleértve a fürdést és a WC-zést is. Persze nem önzetlenül, a végén egyvalakire tizenötmillió forint vár és országos ünneplés. Ez a „új” tv2 új szenzációja, amitől azt várja, hogy a közszolgálati tévétől ingyen, vagy bagóért átvett műsorokkal együtt megszerzett, majd ügyetlensége miatt elvesztett nézőket visszaszerezze. Eközben az Rtl Klub és a Viasat 3 sem tétlenkedik, saját valóságshowjukat adják jóformán napi 24 órás adásban. A néző pedig a képernyőre tapad, drukkol egyes szereplőknek, szid másokat és szavaz, tippel telefonon, SMS-ben drága pénzért. Alighanem ebből jönnek össze a díjak is a végére, de a csillogást és a médiakampányt nagy multicegek is támogatják, hiszen a szenzáció számukra is nyilvánosságot jelent.

Vajon miért érdekes és csábító ez a Nyugat-Európában már rég lefutott, megunt műsortípus? Érdekes-e egyáltalán? Különösen Magyarországon, ahol az orwelli utópia maximálisan megvalósult az egymillió besűgőből álló gondolatrendőrséggel, ahol évtizedekig nem lehetett hangosan beszélni, nyugodtan telefonálni, mert mindent lehallgattak. Miért vállalja önként 10-15 fiatal, hogy bedrótózva, kamerák keresztútjében éljen vadidegenekkel hónapokig? A kereskedelmi tévék a véleménynyilvánítás szabadságát dicsőítik, ebben a műsorban is szerintük az a legfőbb érték, hogy mindenki önmagát adhatja. Azt hiszem, nem is annyira az ő gondolkodásukat akarják irányítani, hanem a miénket. Mire is szeretnének ránevelni minket? Megmutatja a műsorok extravaganciája.

Minden a nyíltszíni szexre és a botrányos viselkedésre van kihegyezve. E sorok írása közben jött a hír (mert ez mostanában hír!), hogy a Viasat 3 A *Farm* című műsorának egyik szereplője dührohamot kapott és kivonult a házból. Még nem lehet tudni, hogy milyen irányba befolyá-

solja a műsor megítélését, de nagyon csálódnék, ha csökkenne a népszerűsége. A Big Brother című műsorban is országos botrányt kavart, amikor Pongo lecigányozta Orbán Viktor volt miniszterelnököt, egyúttal hangot adott véleményének, miszerint ha Orbán a negyvenes években lett volna az ország vezetője, akkor az összes zsidót deportálták volna. Hozzátette, hogy a Katolikus Egyház 2000 év alatt több ember halálát okozta, mint Hitler és Sztálin együttvéve. Érdekes módon az összes résztvevő lelkesen egyetértett, de a legérdekesebb, hogy a magasrőptű diskurzust leadták a tévében. Ha csak azt vesszük, hogy az ország mintegy fele jobboldali érzelmű, de ez a fiatalok között sokkal nagyobb arányú, már feltűnő, hogy senki sem vette védelmébe a miniszterelnököt és az Egyházat. De politikai hovatartozástól függetlenül érthetetlen, hogy senki nem tartotta uszítónak, gyűlölködőnek, vagy legalább primitívnek Pongo gondolkodását. Pongo egyébként arról is híressé (hírhedt?) vált, hogy a fejére borította a mosogatóvizet és a kamerába vicsorgott, hörgött, témát adva a műsorvezetőnek és a betelefonálók. Teljesen természetes az is, hogy a Való Világ tényleges kezdete előtt a műsorvezető azt a kérdést firtatta nagy elánnal, hogy a résztvevők, akik akkor még nem is ismerték egymást, vajon már az első napokban, vagy csak később fognak szeretkezni egymással. A Big Brothert el is ítélte az ORIT Panaszbizottsága, mivel főműsoridőben mutattak be öncélú szexualitást. Mégis azt hiszem, hogy lesz még néhány hasonló közvetítés.

De vajon mi a néző válasza, aki – jó pénzért – szabadon kifejezheti véleményét, mi több, bele is szólhat műsorba, kiszavazhat, beszavazhat embereket? Rászántam egy kis időt, hogy esténként olvasgassam a képernyőre kiírt exhibicionista üzeneteket, hallgassam a betelefonálók, meghívott nézők véleményét. Láss csodát: alig volt Pongónak ellenzéke! Mintha a legbotrányosabb jelenségekkel lehetne a legnépszerűbb valaki! Ez már komolyan elgondolkoztató, hiszen amit sokan mondanak, azt az ember hajlamos elhinni. Erre irányul az összes reklámtaktika, a politikai manipuláció. De pont ez áruja el őket... Mert nem a társadalom telefonál be, nyilvánít véleményt, csak annak egy nagyon szűk rétege, amely valóban „értéksemleges“, vagyis csak az érdeklí, hogy valami minél érdekesebb, kirívóbb, szélsőségesebb legyen. A többi csak dühöng, csodálkozik, vagy próbálja megérteni a látottakat, de nézi. A műsor egyaránt profitál a rajongókból, a felháborodottakból és az olyan „elemzőkből“, mint én vagyok, hiszen a legfontosabb, hogy

beszéljenek a témáról, foglalkozzanak vele. Az érzelem, a vélemény közömbös, csak az fontos, hogy nézzék a műsort és a reklámokat, amiből a tévének, no meg a támogató cégeknek bevétele lesz. Tehát, hogy válaszoljak fentebb feltett kérdésemre: a valóságshow-k keveseket érdekelnek igazán, mégis nagyon sokak nézik.

A legjobb az volna, ha mindenki, akit nem érdekel a műsor, hallgatna és nem nézné. Ha agyonhallgatnánk őket, ahogy ők is agyonhallgatják az értékeket. Ők is azt mondják, hogy akinek nem tetszik, ne nézze. Csak-hogy sajnos kényszerpályán vagyunk, ezt nem tehetjük meg. Amikor a diákok a hittanóra előtti szünetben izgatottan a Big Brother-ról beszélnek, amikor rajongóklubok alakulnak egyes szereplők körül, amikor gyerekek naponta órákat töltenek csak a valóságshow-k miatt a kereskedelmi tévék előtt (további órákat a Barátok közt, a szappanoperák és az agyatlan akciófilmek miatt), nem tehetjük meg, hogy hallgatunk. Tudomásul kell vennünk, hogy a közvéleményt jelenleg a kereskedelmi tévék alakítják a legnagyobb sikerrel. Ha ez ellen tenni akarunk, akkor fel kell emelnünk a szavunkat a nekünk jutó kevés sajtóorgánumban és egymás között, akár az utcán is. Ami a valóságshow-kat illeti, szerencsére annyira durva és explicit módon megy a szenzációhajhászás, hogy ez a „csoda” sem fog három napnál tovább tartani. De tegyünk meg mindent, hogy még addig se tartson és amíg tart, addig se fertőzze a szükségesnél jobban a pszichénket.

*Erőös Attila
diakónus*

Jóslások

Aki sokáig él, annak módjában van sok jóslást ellenőrizni. Általában azt lehet mondani, hogy minden helytálló jóslásról csak utólag derül ki, hogy lám, megmondta valaki.

A jóslások egy részéről a történelem számol be. Annakidején valahol olvastam, hogy – ha jól emlékszem – VII. Pius sírjára írták ki, hogy itt

nyugszik az utolsó pápa. Haynau is úgy jelentett ő császári Habsburg felségének, hogy száz évre megszüntette minden fajta lázadás lehetőségét. Aztán nem is kellett hozzá hetven év, és őfelsége birodalma megszűnt létezni.

Arra már magam emlékszem, amikor azt írták, hogy a fasiszta időszámítás tizennegyedik évében Magyarországra látogatott III. Viktor Emánuel. Magam is integettem neki, mint elsős gimnazista. De arra is emlékszem, amikor a Harmadik Birodalom ezer évre meghatározta Európa sorsát. A szocializmus nem volt ilyen szerény, ők a világ végezetéig meghatározták az utat: kezdetben volt öskommunizmus, majd rabszolgaság, aztán feudalizmus, majd kapitalizmus, és íme, már benne is vagyunk a szocializmusban, amit majd mindörökké a kommunizmus fog követni.

Talán 1988-ban lehetett az a parlamenti TV közvetítés, amelynek során az egyik képviselő elsütötte azt a korabeli viccet, hogy a szocializmus a leggöröngyösebb út, amely a kapitalizmusból a kapitalizmusba vezet. „Reméljük, nem így lesz”, tette hozzá, nehogy véletlenül vészes eretnekség bűnébe essen...

Azt meg a rádióban hallottam nemrég, amikor egy katolikus pap valamelyik új szektával folytatott vitának lezárására azt javasolta: tegyük ezt a vitát el kétezer évre, akkorra a szekta kétezer éves lesz, az egyház meg négyezer és akkor már érdemes lesz a vita eldöntéséről értekezni.

Aztán, amit a választások előtt a politikusok jósolnak, mi lesz, ha ők kerülnek hatalomra, az még inkább különleges. Nem értem, sok politikus miből gondolja, hogy ő hivatott a közügyek intézésére, amikor negyven éven keresztül olyan párt tagja – sőt vezetője – volt, amely egyfolytában kilencven nem tudom hány százalékos tisztasággal nyert meg minden „demokratikus választást”. Meg van sértődve, ha nemzeti érzelmeit kétségbe merik vonni, amikor egykori pártja hirdette, hogy a magyar hazafiság mértéke a Szovjetunióhoz való hűség, és ezt akkor helyénvalónak találta. Hangoztatja: ő nem egyházellenes, de mégiscsak helytelen, ha a papok politizálnak, viszont az ő egykori pártja kreálta a békepapokat, akiknek kötelező volt az ő szájuk íze szerinti politizálás, a „békeharc”, bár tudták, hogy nincs békéjük az istentelenekeknek (Iz. 48,22). Legszomorúbb húzásuk az volt, amikor kitiltották Istent és a vallást az iskolákból és a kórházakból és nem tudtak adni helyette semmit, hacsak nem számíjuk a marxizmust-leninizmust a maga erkölcsstanával: erköl-

csős az, ami a munkásosztálynak használ, erkölcstelen az, ami a munkásosztálynak nem használ, (Milyen kár, hogy nem hasonlították össze a felszabadult szocialista munkás életszínvonalát a kizsákmányolt kapitalista munkáséval, mert akkor rögtön kiderült volna, hogy a marxizmus-leninizmus erkölcstelen). A kórházakban meg a szenvedőktől az egyedüli vigasztalást vonták meg, azt, amely egyedül tud a szenvedés értelméről és célja kérdésére választ adni.

Amikor ifjú voltam, sok barátommal együtt cserkészek voltunk. Kezünk három ujjának felemelésével köszöntöttük egymást. Meg is magyarázták: a három ujj jelképe: Isten, haza, emberség. Isten az egész világnak ura és a mi mennyei Atyánk – tanultuk. A két nagy parancsolat közül az első: Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből. (Mt. 22,37)

A második ujj a hazára figyelmeztetett: Hazádnak rendületlenül légy híve, ó magyar – tanultuk. A hazáért mindhalálig – esküdtek a katonatisztek, és senkinek nem jutott eszébe a haza alatt a török hódoltságra, a Habsburg uralomra vagy a Harmadik Birodalomra gondolni. A harmadik ujjunk az emberséget jelképezte, amire a második nagy parancsolat tanított: Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat. Minden ember a mi felebarátunk, akár jóakarónk az, akár ellenségünk. Gyűlölni a gonosz cselekedetet kell, és nem az ellenséget.

Aztán jött a szocializmus. Istenhít helyett bevezette az istentelen materializmust, hazánk helyett a Szovjetunióhoz kellett hűnek lenni és az emberszeretet helyett jött a gyűlölet vallása. Egy nekrológban olvastam: barátait forrón szerető, ellenségeit izzón gyűlölő igaz kommunista volt. (Azt már nem írta a szerző, hogy könnyű volt neki: Moszkvában mindig megmondták, hogy pillanatnyilag ki a barát, akit forrón kell szeretni és az ellenség, akit izzón kell gyűlölni...).

Ki jósolhatta volna meg, hogy azok, akik évtizedeken keresztül követték ezt a Pártot – sőt, vezetői voltak – most vallásos tagozatot létesítenek, bocsánatkérés követelnek, ha hazaárulónak mondják őket, és szünet nélkül a gyűlölet ellen szónokolnak. Milyen kár, hogy ezt a negyvenöt év alatt nem tették... Ehelyett óvodától a főiskolaig kötelezővé tették a marxizmus-leninizmus igéinek oktatását. Az egyetemi indexben *első rovatba* tették az *ideológiai tantárgyakat* (bármilyen szakirányú is lett legyen a képzés) és *szigorlati tárgyá magasztosultak*. Jó, ha a mai fiatalságnak erről is van tudomása. Akkoriban járta a pesti vicc: Elvtárs, segítsen már

rajtam, mondja meg, hogy mi az empiriokriticizmus, mert kocsis akarok lenni a TEFU-nál és hátha ezt kérdezik...

2001. szeptember 11-e után érdekes volt figyelni az egyes vallások lelkeszeinek megnyilatkozását. A keresztény a felebaráti szeretetről beszélt. A zsidó hangsúlyozta, hogy a vallása a béke és a szeretet vallása. A mohamedán kijelentette, hogy nem tartozik vallásába ártatlanok feláldozása. Ha ezen elmélkedünk, világos, hogy a Krisztusukat elhagyott „keresztények”, az istenüket elhagyott zsidók és Allahot elhagyott mohamedánok mennyi szenvedést okoztak embertársainknak.

Minden diktátor és minden diktatúra első intézkedései közé tartozik a vallásüldözés, az istentagadás. Nem tehetnek másképp, mert a vallások szerint Isten a jókat megjutalmazza, a gonosz cselekedetek elkövetőit pedig megbünteti, és nem mi döntjük el, hogy ez a büntetés mikor és hol legyen. Hát ezért van az, hogy az emiatt elégedetlen istentelen „saját kezébe veszi az ügyek intézését”, aztán láthatjuk, hogy az eredmény mindenütt egyforma: a kollektív felelőssé tevés, kollektív felelősségre vonás, mint zsidótörvény, benesi dekrétum, kuláklista és számos egyéb hasonló.

Befejezésül egy idézet Tabodi István egyik interjújából. Az interjúalany egykori katonatiszt, majd katolikus pap, bicskei plébános volt, és tizenkilenc évet töltött a megvalósult szocializmus börtöneiben:

Minket, papokat állandóan fegyelmire vágta. Elkaptak, ha tanítotunk vagy ha javítani akartunk ilyen közbűntényes gyerekeket. És az, hogy imádkozni hívtuk őket, „rettenetes bűncselekménynek” számított. Tudom, hihetetlen, amit mondani fogok! Egyszer egy operatív tiszttel beszéltem, s azt mondta nekem:

– Már megint imádkozni tanította X. Y-t?

– Mondja! Jobb, ha betör, mintha imádkozik? – válaszoltam kérdésére kérdéssel.

– Inkább törjön be! – válaszolta az operatív tiszt. Szó szerint ezt mondta. Tudom, hogy ez hihetetlenül hangzik. Higgye el! Ez így volt!

Csát József

Egyházügyi hangulat-jelentések

1951, 1953

Egyházügyi hangulat-jelentések 1951, 1953 címmel vaskos, 464 oldalas könyvet jelentetett meg az OSIRIS Kiadó a Budapest Főváros Levéltárával közösen 2000-ben. A dokumentumkönyv egy László István nevű személy 1951-ben és 1953-ban az Állami Egyházügyi Hivatal részére készített 72 jelentését tartalmazza. Az egyenként 10-12 oldalas kéziratos jelentésekben több mint 60 budapesti templomról olvashatunk. A Jelentésekből meg lehet állapítani, hogy elsősorban mi érdekelte az Állami Egyházügyi Hivatalt: Ezek: ifjúságpasztorizáció, a pedagógusoknak az egyházhoz való viszonya, a szerzetesrendek feloszlását követően kialakult helyzet, papok és a népi demokrácia viszonya és a hívek hangulata. A dokumentumgyűjteményhez Szabó Csaba írt előszót és a kötetet mutatókkal látta el.

A könyvből a jelentéseknek az Albertfalváról szóló részeit válogattam ki és teszem közzé. Ezek a jelentések 1953. április 26. és 1953. augusztus 2. között készültek.

A kötet végén szereplő jegyzetben Doroszlai Béláról és Teész Imréről ezeket olvashatjuk:

DOROSZLAI BÉLA (1888–?) plébános, az albertfalvi plébánián 1933–1953 között. Címzetes prépost, főesperes.

TEÉSZ IMRE (1893–1978) kalocsai egyházmegyes pap, 1950-ben budapesti hittanár. Nyugdíjas kisegítőként működött 1953-ban Albertfalván.

Kiss Gábor

RÉSZLET AZ ELŐSZÓBÓL

1997-ben Budapest Főváros Levéltárában (BFL) helyezték el az 1989. évi 14. számú törvényerejű rendelet értelmében jogutód nélkül megszűnt Állami Egyházügyi Hivatal azon iratait, melyek 1951 és 1989 között a Budapest Fővárosi Tanács VB egyházügyi előadóinak tevékenysége nyomán keletkeztek. Ebből az anyagból kerültek elő egy láthatóan iskolázott sze-

mély, egyenként 10–14 oldalas kézírásos feljegyzései. Sorba rendezésük után kialakult egy összefüggő, szerves egységet alkotó forráscsoport.

Az 1950-es években egy idősebb férfi látogatta rendszeresen, hétről hétre minden szombat este, vásár- és ünnepnapon délelőtt a főváros katolikus templomait, meghallgatta a prédikációkat, betérdelt a gyóntatószékekbe, beszédbe elegyedett a templomok környékén a hívekkel és a járókelőkkel. Az idős úr minden igyekezete arra irányult, hogy kitudakolja a megszólított, megfigyelt személyek politikai véleményét, személyes meggyőződését a vallásról, a párról, a népi demokráciáról, a békétáborról. Információit papírra vetette, és megbízható pontossággal megküldte az állam egyházakat felügyelő hivatala fővárosi tanácsshoz kihelezett előadója részére.

Szófoslányokból, rém- és álhírekből, naiv feltételezésekből és őszinte reményekből álltak össze a jelentések, melyek bekerültek egy jól működő rendszerbe, és annak fontos elemévé váltak.

A jelentések nyilvánvalóvá teszik a mai olvasó számára az ötvenes évek fővárosi katolikusainak hitbeli-tudatbeli felkészültségét és erejét, amely a kemény diktatúrában is templomokat töltött meg, és az üldöztetés ellenére is katolikus szellemű gyermekeket nevelt. Úgyancsak kirajzolódik az addigra már „legyőzött” katolikus egyház helyzete, mozgásteret és meglevelednek az 1953-as év eseményei is, természetesen nem a történelmi könyvek pontosságával, hanem úgy, ahogyan azokat az átlagember megélte.

Magyarországon a szocializmus fennállása alatt mindvégig készültek a László Istvánéhoz hasonló hangulatjelentések. Minden munkahelyen akadt valaki, aki a kollégák véleményére nemcsak hogy jobban odafigyelt, mint mások, de a hallottakat papírra is vetette. Ez volt a feladata az idős pedagógusnak is 1953-ban. Jelentései fontos kortörténeti dokumentumok, mert a mindennapok hangulatának, a katolikus emberek véleményének visszatükrözése mellett, vallanak a megfigyelő személyről és elvtársairól, sőt az egész rendszer, korszak működéséről is.

1953. ÁPRILIS 26-I JELENTÉS

Április 26. Mai feladatomban a kelenföldi, a Fehérvári úti s az albertfalvai templomban annak megfigyelése volt, hogy elhangzik-e máris valami a békéről és demokráciáról, a választásról és egyéb időszerűségekről a prédikációban.

...Az albertfalvai Szent Imre utcai templomban is folyt még a diákmise prédikációja, amikor odaértem. Ezzel a templommal szemben van a Szent Imre utcai nagy általános iskola. Azt hittem: ez a közvetlen közelség, ez a tözsomszédság olyan ellenőrzést tesz lehetővé, hogy ebben a templomban a 9 órai misén a diákmise jellege egyáltalán nem látszik majd. Meglepetés ért: a szentély előtt legalább 150 iskolás lány figyelt a prédikációra. Példás rendben voltak felállítva s az sem lehet talán véletlen, hogy a lányok hajában – 3–4 lány kivételével valamennyiében – a szokottnál valamivel szélesebb fehér szalagból a szokottnál valamivel nagyobb masni volt. Úgy tűnt fel, mintha közös jelvény lett volna ez. A fiúk kevesebben voltak: kb. 80-an. Szülők mellett padokban ülve még vagy 40–50 lányka volt a templomban. Fiúk ezenfelül oldalt és hátul álltak, kb. 60–65-en, de a kóruson is voltak iskolások. Nem kottáról énekeltek, csak népéneket. A kántornő játéka valószínűvé tette, hogy volt apáca működik s vezérkedik: énekeltet és imádkoztat itt. A gyermekek felügyeletét 2 anya látta el. Gyermekeket beállították a sorba, aztán a többi gyermek rendben tartására volt gondjuk.

A pap már beszélt, amikor odaértem. Nem az evangélium napi szakaszát magyarázta, hanem a tízparancsolatból a „ne lopj”-ot fejtegette. Már az is gyanús volt, hogy túlságosan részletezte a magyarázatot. Tendenciózusnak hatott ez a részlet: „Ha valaki lopott, más tulajdonát elvette, nem mentheti tettét azzal, hogy másoknak osztotta el. Nem mondhatja mentségére azt, hogy jóra használta fel. Aki elveszi valakinek tulajdonát, azt feltétlenül vissza kell adni tulajdonosának. Ha ez semmiképpen nem lehetséges, úgy át kell adni az egyháznak. az egyház gondoskodik a helyes felhasználásról, de önmagától vagy másképp senki nem gondoskodhat erről (Ezekben nyilvánvaló lett, hogy az államosításokra gondol.) Aki lop, azt a pap nem oldozhatja fel, amíg az eltulajdonított értékét vissza nem adta tulajdonosának. Aki lop, és vissza nem adja, vagy ha ez egyáltalán nem lehet, jóvá nem teszi halálos bűnét, az örök kárhozatra, pokolba jut.” (Ezzel nem az apróságokat akarta megfélemlíteni, hanem nyilvánvalóan a kommunistákat akarta úgy feltüntetni, mint pokolbeli örök kárhozat várományosait.) Ha a gyermekek nem is mind értették meg az ebben a részben elmondottak mivoltát, a szülők jól megértették, hogy a pap mire céloz.

Aztán fordított valamit a kocsirúdon. Azt mondta: „Sokan vannak, akik lopásból, csalásból nagy vagyont szereztek...” (Itt meg a másik formát választotta: úgy tüntette fel, mintha a vagyongyűjtés ideje volna ma

is. Mintha nem lenne szocialista építés, út a kommunizmus felé.) Így beszédét diplomatikusan fejezte be.

Áldoztatáskor Doroszai plébános kijött a sekrestyéből és segített az áldozatoknak.

Oldalt mellett állt egy nagyobb fiú. Megkérdeztem, hogy mindig ez a főtisztelendő úr tartja-e a diákmisét. „Igen – mondta –, régóta ő tartja.” A pap nevét nem tudta vagy nem akarta megmondani. A pap nevét kint kérdeztem meg egy asszonytól azzal, hogy úgy emlékszem: a mi iskolánkban volt hitoktató Mátyásföldön. Megmondta, hogy Teész Imre a pap neve. Folytattam. Azt mondtam: úgy hiszem: ismerem a tisztelendőnővért is, aki orgonál. Ennek nevét azonban nem tudta vagy nem akarta megmondani. „Nem tudom a nevét. De nagyon szeretjük őt, mert rendben tartja a gyerekeket. Nagyon buzgó és ájtatos.” Még folytattam: „Nagyon szép lesz a 40 órás szentségimádás – a békéért.” Elmondta, hogy a szentségimádásban a gyermekek is részt vesznek. 29-én is, 30-án is délutáni 5-6 óráig „gyermekek áhítata” címen lesz a szentségimádás. Ezt csak most tudtam meg, mivel a szentségimádási napok részleteit nem említették meg a templomi hirdetésben.

Megint az lenne a kérdésem: miféle jelentéseket küldhetnek be az igazgatók – most pontosan az albertfalvai Szent Imre utcai nagy általános iskola igazgatója – a klerikális reakció behatolásáról? Valószínű, hogy mindent rendben levőnek jelentenek vagy pár szavas nemleges jelentés küldenek. A tantestületnek közel negyven tagja lehet. Közülük senki sem vett észre semmit? Közöltek-e valamit az igazgatóval? A felügyelők nem érdeklődtek a klerikális reakcióval való kapcsolatokról? Feleslegesnek tartották ezt? Ha belül a templomban semmiféle közvetítéssel nem tudott érdeklődni az igazgató, úgy legalább feltűnhettek volna neki, hogy a 9 órai mise után a gyermekek csoportosan maradnak együtt még a templom előtt s egy nagyobb fiú – talán papnövendék – reverendában és karingben kijön hozzájuk beszélgetni; a hitbuzgalom legközelebbi tervét megbeszéli.

Vagy bizonyos együttműködés jött létre az iskola s a plébánia közt máris? Persze, az együttműködés a tantestület részéről nem aktivitásban, hanem hallgató magatartásban nyilvánul meg. Az ember csak arra gondolhat, hogy bizonyos formában jóindulat – a tantestületben elég általánossá vált jóindulat – segíti Albertfalván a klerikális reakciót.

Valami továbbit jó lenne tudni az albertfalvai katolikus diákgondozásról. 29-én vagy 30-án délután kimegyek a 40 órás szentségimádás „gyermekek áhítata” órájára. ...

...Visszaautaztam Doroszlai templomának 11 órakor kezdődő nagymiséjére. Sem a misét, sem a prédikációt nem Doroszlai tartotta, hanem egy 55 év körüli pap, akiről csak annyit tudtam meg, hogy nemrég került ide. Nevét nem tudták. Ez a pap a Szentlélekről beszélt, ismertette a Szentlélek isteni szerepét, isteni munkáját, hatalmát. Messze elkerülte a mi témáinkat. Ellenben bejelentette, hogy mikor fognak imádkozni litánián vagy más ájtatosságon a békéért, s hogy a 40 órás szentségimádást is a világbékéért ajánlják fel. Feltehető, hogy ilyenformán keresik a kibúvót.

1953. ÁPRILIS 30-I ÉS MÁJUS 1-JEI JELENTÉS

Április 30., május 1. 1. Kiutaztam Albertfalvára a Doroszlai templomban folyó 40 órás szentségimádásnak arra az órájára, amit „gyermekek áhítata” néven hirdettek, a gyermekek szép számban gyűltek össze. Nagyobb részük csak az imakönyvét hozta, ezek hazulról jöhettek: kisebb (csak valamivel kisebb) részük könyvekkel, táskával jött az iskolából. 5 óra előtt az iskolából észrevehették, tudomásul kellett venniük a tanulók gyülekezését még akkor is, ha nem volt szándékukban figyelni az iskola nevelőinek. Voltak a lányok közt olyanok is, akik az iskolából jöttek ki s egyenesen a templomba mentek. Legtöbb ilyen lánykának imakönyv volt a kezében, persze, akkor is, amikor az iskola kapuján kilépett.

Bent a templomban – a „szentségimádáson” – ma leányok jóval többen voltak, mint fiúk. Elkésve fiúk is, lányok is érkeztek. Ezek egy része hátul maradt, nem ment előre az iskolások „fenntartott helyére”. Lányok kb. 120-an voltak, fiúk 40-50-en, nem számítva a ministránsokat, akik nemcsak a gyermekek áhítatóráján, de a felnőttek különböző csoportjainak szentóráin is ott térdeltek az oltárnál. A ministránsok egész nap rendszeresen váltották egymást az oltárnál. Ugyanúgy váltották egymást a papok.

5 órakor megkezdődött az iskolások áhítatórája. Teész Imre felment a szószékre, imádkoztatott a gyermekekkel. Magyarázott az oltáriszentségről. Közben énekeltetett is. A tanulókat úgy foglalkoztatta, hogy magyarázat közben gyakran tett fel kérdéseket. De a gyermekek nem feleltek. (Nyilván figyelmeztették is őket, hogy nem szabad felelniük. Teész a kérdésfeltevéssel csak a magyarázat élénkségét akarta fokozni.)

Teész már az iskolás gyermekek áhítatórájának első felében magyarázatba kezdett a mise részéről, egyházi színek jelentéséről. Így a szentségimá-

dás keretében a hittanóra is megtörtént. Végül imádkoztatott. Először az „édes szülőkért” imádkoztatott. Azután „mindnyájunk szentséges atyjáért, a római pápáért” mondatott imát. Következett az ima édes hazánkért. „Kérjük a Jézuskát, hogy ne hagyja el édes hazánkat, hanem áldja meg.” Most a megholtakért, a tisztítóhelyen szenvedőkért s a tévelygők: a bűnösök és az istentagadók („Istentől elfordultak”) megtéréséért imádkoztatott.

Imádkoztak Szűz Mária kegyes pártfogásáért is. Még egyszer figyelmeztette a gyerekeket, hogy távozáskor éppúgy, mint a legmélyebb áhítat perceiben, mindig az oltáriszentségre nézzenek. Felsorolta, hogy miképpen kell előkészülniük a következő vasárnap megünneplésére, s hogy akkor meg kell ismételniük az első pénteki szentáldozást. (Úgy látszik: az első pénteki áldozást kötelezővé tette gárdája tagjainak. Ugyancsak kötelezővé tette a nagyon alázatos tiszteletadást. A gyermekek távozás előtt nemcsak két térdre ereszkedtek, de fejüket oly mélyen lehajtották, hogy már szinte leborulás volt.)

2. A templomi gyermekekkel egy időben távoztak hosszú sorban az iskolából tanítás után hazaengedett gyermekek. Egy nem magas, fekete hajú pedagógus ügyelt fel, hogy a gyermekek rendben távozzanak, s ne oszoljon fel a sor, mihelyt kilépnek az iskola kapuján. Ennek a pedagógusnak látni kellett a templomból távozó s a templom előtt hancúrozó gyermekeket. Láthatóan nem érdekelte a dolog, bizonyára megszokta a Teész-gárda ténykedését.

Most egy másik nevelő (idősebb valamivel, nem fekete, magas) jött ki az iskolából s átszólt a templom előtt még játszó gyermekekhez: „Gyuri, most azonnal jössz haza velem.” Gyuri befejezte a játékot 2 percen belül s futott apja után. Megszólítottam egy fiút. „aki most jött ki az iskolaépületből s ott megy, az a ti igazgatótok?” – „Nem, dehogy. Az a tanár. A Kucsera tanár. Az igazgató fent van az irodában.

3. A pontosság érdekében hangsúlyozom a következőket.

A templomi gyermekek kivonulása előbb kezdődött meg, mint ahogy az iskolából hazatérő gyermekek kiözlése megkezdődött, de aztán percekig tartott az egyidejű kivonulás itt is, ott is. Kucsera valamivel később távozott az iskolaépületből, de még akkor is jöttek ki gyermekek a templomból, ha kisebb csoportokban is, s ha már nem is sorban. A gyermekek akkor még a templom előtt voltak, részben már hancúrozni kezdek ott. Kucserának nem lehetett mást gondolnia, csak azt, hogy ezek a templomból jöttek. Ha Kucsera nem tudta volna régebbiről (ezt ugyan képtelenség

feltételezni), hogy a templomban milyen arányú reakciós gyermekgondozás folyik, ezzel az alkalommal a helyzetet akkor is fel kellett ismernie.

S ha először látott volna ilyet, akkor meg kötelessége lett volna megfigyelni, hogy mi van itt voltaképpen. De Kucsera sem úgy viselkedett, mintha meglepetés érte volna, csak annyi intézkedése volt, hogy fia menjen haza. Nyilván a hideggé vált estétől, a meghűléstől féltette a fiút.

4. Egyébként pedig valószínű, hogy a Kucsera fiú is a templomból jött ki. Tagja lehet Teész Imre hitbuzgalmi egyesületének. Én csak azt tudom, hogy a ministránsok közt nem láttam ezt az arcot, de lehet a fiú igen buzgó templomba járó akkor is, ha nem tartozik a ministránsok elitgárdájába. Játsszótársai közt bizonyosan volt olyan, aki a templomból jött. S azok közt is, akikkel máskor játszott. Kétségtelenül van alapunk arra a feltevésre, illetve következtetésre, hogy az iskola nevelőtestületének megfelelő a tájékozottsága mindenről, ami a templomban folyik. Az is bizonyos, hogy az albertfalvai szülők és gyermekek ellenzékiességére bátorító hatása van annak, ha a nevelőtestület köztudomás szerint: aktívan vagy hallgatólagosan segíti Teész atya mozgalmát.

5. A Kucsera előtt felügyeletre kijött nevelő alsó tagozaton taníthat, mivel csapatai kisebb fiúgyermekből álltak. (3–4 szülő várta gyermekét, hogy hazavezesse. Ilyet csak kisebb gyermekekkel szoktak tenni a szülők.) Nevét nem sikerült megtudnom.

Május 1. Ma reggel ki akartam utazni újra Albertfalvára, hogy az első pénteki gyónást és áldozást megfigyeljem. Sajnos, a 3-as autóbusz nem indult. Hírek jöttek, hogy indul. Végül arról értesítették a várakozókat, hogy nem indul mégsem. Ekkor a HÉV-vel próbálkoztam, de az is nagyon sokára indult. Későn érkeztem. Már csak 4–6 gyermek áldozott s vagy 20 gyermek volt – szülőkkel – a templomban. Meg a ministránsok 5-en. Ugyanazok az arcok, akiket tegnap láttam. A ministránsok nagyon ki voltak képezve a térdhajtatás, főhajtatás külsőségeire. Ez úgy hatott, mintha volt katonatisztől kaptak volna kiképzést. De a fiúknak nyilvánvalóan tetszett ez a szereplés.

Egy hazatérő csoportban szóba kerülhetett az esti mise. Egy lány úgárva kérte édesanyját, hogy eljöhessen az esti misére. „Nagyon szeretek templomban lenni.” Erre a társaságban lévő 3 lány is fogadkozott, hogy ők is eljönnek az esti misére, mert az különösen szép. Tanulság: a felszínesség meglehetősen általános a lánygyermekekben. Könnyű felhasználni ezt a reakciósoknak a reakció javára.

Már csak öregasszonyok jöttek ki a templomból. Kettővel beszédbe elegyedtem. Említettem: Milyen fájó, hogy már az első pénteki ájtatosságokat is csökkentik a hatóságok intézkedései. „Kár, de azért nem fognak ki rajtunk. A mi unokáink vallásosabbak, jobban tisztelik a legméltóságosabb oltáriszentséget még nálunk is, pedig mi fiatalon és egész életünkben nagyon vallásosak voltunk.” Most azt mondtam: „Az iskolák remélhetőleg nem akadályozzák már, hogy a gyermekek templomba járjanak?” „Nekiünk már nincs iskolás gyermek unokánk. Iparostanuló unokáink vannak; azokat próbálják istentelenségre nevelni. De már ott sem merik nagyon erőltetni ezt... Azt beszélük, hogy vannak itt tanítónők, akik keresztet vetnek a templom előtt, mikor bemennek az iskolába.” Így folytattam: „Látszik, hogy jó igazgató van ebben az iskolában. Nem díszítették fel az épületet. Csak két rongyos zászlót tűztek ki. A vörös zászló annyira kifakult már, hogy mindennek lehet mondani, csak vörösnek nem.” – „Hát ez nagyon ócska. De ennél nem érdemelnek jobbat, mivel üldözik a papokat.”

Az iskolaépület ugyanis feltűnően dekorálatlan volt. Nemcsak drapéria s kép nem volt a nagy, szép épületen, de a két zászló is szármalmas volt. A vörös zászló nagyon régen lehetett vörös, a nemzetiszínűt pedig felcsavarták. Talán szakadtságát takarták el így. Az ablakokban még papírszalagot sem húztak keresztül. Nemcsak az ötlettelenség nyilvánult meg, de a teljes semmibevevés is látszott. Pedig a másik öregasszony megjegyezte: „Azért van panasz itt is egy-két tanítónőre, hogy istentelenséget beszélnek a gyermekeknek, unokáinknak. Majd csak megveri őket a jószágos Úristen.”

Még előbb elmentem a plébánia felé. Egy erkélyfelére nemzetiszínű textilt tettek. Vörös zászló, vörös dekoráció nem volt az épületen.

Két fiú bement a plébániára 8 óra után. Azt hittem: Teész Imre folytatja ott a gyóntatást. De a fiúk hamar kijöttek. Utánuk Teész Imre is kijött. A sekrestyébe ment.

1953 MÁJUS 3-I JELENTÉS

Május 3. [...] 5. Most Albertfalvára utaztam, hogy meglássam: hogy eleget tesznek-e Doroszlai templomában a körlevélnek. (A május 10-én minden templomban felolvasandó választásokkal foglalkozó püspökkari körlevélről van szó. Hamvas Endre esztergomi apostoli kormányzó május 7-én felelősségre vonta Szabó Imre érseki helynököt, mert a helynökség a körlevéllel kapcsolatban felhívta a papok figyelmét, hogy a körlevél felolvasása

után maguk is méltassák a választások jelentőségét. Hamvas kijelentette, hogy a püspökök által kiadott körleveleket senkinek sem áll jogában kigérszíteni, és követelte, hogy az érseki helynökség vonja vissza a felhívását. Később Hamvas Endre is változtatott álláspontján, és végül azt az értesítést küldték meg a papságnak, hogy aki akar, beszélhet a választásokról a körlevél felolvasása után, de az nem kötelező.) A 11 órás nagymisére odaértem. Egy magas, őszülő, sötét hajú 50-nél nyilván idősebb pap misézett és prédikált. Ugyanaz, akinek nevét nem sikerült megtudnom múltkor. A mellettem ülő asszonyt kérdeztem: „Kérem, ez a Doroszlai plébános úr?” Azt mondta: „Nem ez, de a plébános úr is a templomban van. Fent a kóruson most ő a kántor.” A prédikációban szó sem volt időszerezésekről, közeledésről.

1953. MÁJUS 10-I JELENTÉS

Május 10. [...] kimentem Albertfalvára, ahol a 9 órás diákmisén kb. annyi fiú és annyi lány volt, mint az elmúlt hetekben. Mintha kevesebb fehér bőbita lett volna a lányok hajában, mint az előbbi alkalommal. Többen jöttek elköszve. Ezek egy része beállt a sorba, más részük nem próbálta meg ezt: hátrább ült vagy állt valahol. Ezt olyanok is tették, akik nem késtek el. Ez a dolog úgy hat, mintha a sorbaállítottak valami nyilvántartóban fel lennének jegyezve, olyan szívgárdafélét alkotnának. Megállapításom szerint most nem az a két asszony látta el a felügyeletet, aki múltkor szerepelt. Gyermekükkel érkeztek ezek is, de amikor helyükön megálltak, aztán már nem a saját lányukra vagy fiúkra ügyeltek, hanem a nekik jutott részre. Bizonyos rendszert, szervezettséget lehet sejteni a gyermekgondozásban. Erre vall annak módja és rendje is, ahogy a gyermekek a szószerk felé fordulnak, s azt körülveszik, amikor Teész Imre felmegy. – Persze, mindebben a bizonyosságot az iskolaigazgató s a nevelőtestület deríthetné fel könnyen, ha szándékában volna ilyesmi.

3. A Pamutipar Fehérvári úti kultúrházában s az udvaron legalább 60 gyermek (nagy részben úttörőruhás) játszott vagy beszélgetett, amikor az autóbusz ott elhaladt. Az albertfalvai általános iskolára teljes csend – az elhagyottság teljes csendje – borult, amikor a templomban s a templom körül ugyancsak sok volt a gyermek.

Feljegyzem, hogy a 8 órás mise után egy csoportban 16 gimnazista korú fiú és lány maradt együtt vidám tereferére. Úgy látszik: a gimnazisták a 8 órai misére járnak, ha nem is olyan szervezeten. Gimnazistákat ugyanis a 9 órai diákmisén is látni. Hátról állnak a padok mögött.

4. Doroszlai plébániájára jellemző az az apróság, hogy a mai alkalommal, amikor a választásokkal kapcsolatos pástorlevelet olvasták fel, a megelőző részt: a plébániai híreket nagyon is hosszú lére eresztették. A májusi litániákkal kapcsolatos hirdetményben Szűz Máriáról néhány strófányi lírát zengedeztek. Ebben a templomban a békéről szó csak annyiban esett, hogy kihirdetik: az esti misék előtt (1/2 7 órakor) rózsafüzért imádkoznak a „népek békéjéért”. Igaz, hogy a békéről más templomokban is csak ezen a módon emlékeznek meg, nem a prédikációkban.

1953. AUGUSZIUS 2-I JELENTÉS

2. Kilenc órára Albertfalván voltam. Az albertfalvai templom diákmisszióján történt változásokat akartam látni. A diákmissziót most nem Teész Imre tartja (Teész is Albertfalván van), hanem egy ősz, szemüveges pap, aki nagyon vigyáz, hogy beszédében ne legyen kifogásolható. Beszédeinek témáit is ehhez mérten választja meg. Előbb az oltárnál égő gyertyákról, majd az egyházi ruhák színciről beszélt. Ma a misekönyvet ismertette. Így nagyon erőltetett lenne a kitérés. Szónoki óvatossága mellett nagyon szívesen buzgólkodik: összetartja a gyermekeket. Ma kérte a szülőket, hogy vezessék gyermekeiket első pénteki áldozásra s vezessék gyónásra őket csütörtökön este. A templomi dolgokban most több gyermek ügyeskedik, mint Teész idejében. Több gyermek perselyez, több gyermek árusít katolikus újságot. Ha prédikáció alatt egy 4-5 éves apróság játszani vagy beszélgetni kezd, a szónokló pap megáll s mindjárt a fegyelmezetlenkedő aprósághoz megy valamelyik nagyobb fiú s fegyelemre inti. A diákmisszián részt vevő gyermekek száma most valamivel kisebb a rendesnél. (A nyári vakáció idején minden templomban kevesebb a gyermek, mint iskolaév közben. De a templom nagyobb része gyermekekkel volt tele most is, főleg lányokkal. Növekedett a 14-15-16 éves lányok száma. Amikor 9 felé odaértem, a templom előtt 30-35 nagyobb fiú beszélgetett 5-6 főből álló csoportokban. Ezek a 8 órai misén voltak.

Arra gondoltam, hogy mit lehetne tenni a katolikus papi lelki gondozás arányának csökkentésére. egyelőre nemigen lehet másra gondolni, csak arra, hogy mindenképp jó számon tartani a katolikus diákgondozásban kedvüket találó gyermekeket, illetve figyelemmel kísérni a diákgondozás módjait és arányait.

Szeptember végén – Mindenszentek előtt

Bár „még nyílnak a völgyben a kerti virágok”, ilyenkor bolygónk északi féltékéjén már óhatatlanul mutatkoznak az őszi, az elmúlás első jelei.

Mostanság sűrűbben járok temetésre, noha az életnek ez az utolsó ünnepélye bizony mindnyájunkat komolyan megvisel. De végső búcsút nem csak illik, hanem kell is venni a hosszú útrakelőktől, nyolcvanéves szülőktől, negyvenéves baráttól egyaránt.

Mindenszentek napján az üdvözlötteket köszöntjük. De ezen pillanatokban gondolnunk kell a kárhozottakra és a tisztító tűzben senyedőkre is és nem csak azért, mert nem egyértelműen mi döntjük el, ki hova kerül, s biztosan nem tudhatjuk – csak remélhetjük –, mit érdemeltek szeretteink, ismerőseink. Elődeink, ha mindannyian nem is, de legtöbben valamit mégis tettek azért, hogy mi most méltóbban éljünk. Hálával tartozunk egyaránt mindazoknak, akik életüket áldozták értünk, vagy verejtékes munkájukkal kicsit is elősegítették utódaik boldogulását.

Nem csak a szilveszter emelkedett pillanataiban a szokásos fogadkozáskor alkalmából, hanem így Mindenszentek előtt is kell egy csendes óra, egy nyugodt perc a visszatekintésre, amikor elvonatkoztathatunk munkától, üzlettől, politikától s amikor elgondolkozhatunk azon, mit vétettünk, miben hibáztunk, s legfőképpen hogyan tudjuk jót tenni botlásainkat, bűneinket.

A „modern fogyasztói ember” sokszor büntetlennek és hibátlannak tudja önmagát, viszont elcsendesült perceinkben a magány üressége rávezethet arra, hogy jobban megismerjük önmagunkat. Egy ilyen magunkba tekintés sokszor többet jelent a látványos vezeklésnél.

Otthonainkban, temetőinkben ezeken az őszi estéken minden jóra való ember gyertyát gyújt, s aki csak teheti, elzarándokol szerettei sírházhoz. Ilyen alkalmakkor mindig bizakodunk, hogy napszálltára tisztuljon ki az ég, ne essen az eső, de a szél se nagyon fújjon, hogy szépen elégjenek mécseseink és gyertyáink. Ilyenkor a Mindenszentek ünnepe találkoztat ad a Halottak Napjának, s ezt az egymásba olvadást szimbo-

lízálja a gyertyák éjfélén túli átlobogása. A felettünk sátorként feszülő égbolton pislákoló csillagok pedig mint távolról ránk ragyogó égitesetek a sírokon világító lángocskákkal a keresztény, hívő emberekről beszélnek s nem csak a kanonizáltakról, hanem mindenkiről, akinek megdicsőült az élete.

A csillagok fényének a földi fényekkel való összeolvadása a millió és millió már égi hazába költözött szent üzenetét küldi le hozzánk, s mindannyian azt üzenik: rövidke életünket csak szépen, Isten gyermekeihez méltóan érdemes élnünk! Ekkor válik igazán értelmessé életünk, ami így már nem tűnik semmibe a halállal, továbbragyog az örökkévalóságban. De hát melyikünk tudná azt megmondani: mit jelent szépen élni?

És ez az, amiért az emberiség tulajdonképpen nem is a halállal néz nehezen farkasszemet, hanem az élettel. Tudjuk-e, hogy amit ma fájdalomnak és szenvedésnek érzünk, az tisztít meg legtöbbször bennünket?

Sokan teszik föl a kérdést, van-e nyitja, van-e kitaposott ösvénye a halál szép tapasztalatának? Eltűnődhetünk azon: mit üzennek elődeink, ma már szentjeink, kedves halottaink a szép életről.

Mit üzenünk mi egymásnak, mi a sírok felett gyertyát gyújtó élők, névtelenül és szentté avatatlanul. Észrevesszük-e egymásban a szépet az igazat és a jót, meglátjuk-e másokban, hogy attól lett szép az életük, hogy valósággal elégetik magukat abban az igyekezetben, hogy másoknak jobb legyen az életük.

Észrevesszük-e, hogy a teljes élet nem a fogyasztásban, az élvezetek minden áron túli hajszolásában rejtezik, hanem abban a törekvésben, hogy családunk, szűk és távoli közösségeink életét szebbé tegyük.

E sorok olvasásakor még egy hónap választ el bennünket ettől az ünneptől. Van időnk elgondolkodni, ha majd azon a nagytanítású őszi estén kimegyünk a temetőbe s megállunk szeretteink sírjánál és emlékünke burkolódzva tétova mozdulatokkal rendezgetjük virágainkat, valóban az-e az egyetlen és igazán fontos gondunk, hogy a gyertyák szépen égjenek?

Eszünkbe jut-e gyertyagyújtáskor, hogy a magunk életének gyertyája vajon hogyan ég?

Sümegh László

Választás előtt

Szeptember 23-án, hétfőn este a plébánia-hivatalban a képviselő testület rendkívüli ülést tartott. Egyetlen napirendi pontként Albertfalván induló önkormányzati képviselőjelöltek mutatkoztak be. Na nem mindenki, csak a polgári összefogás jelöltjei. Ők sem csak jelöltek, ma is képviselők, de októberben újra indulnak. Az ülést egy megbeszélés előzte meg, amelyen Hollai atyával találkoztunk mi jelöltek: Bató András, dr. Fazekas Róbert és jómagam. Ekkor volt szó arról, hogy bár mi kezdeményeztük (kampány van), kölcsönös érdek az ismerkedés, kivéve Bató Andrást, aki kettős szerepében tulajdonképpen nem szorult bemutatásra.

A magam részéről először vettem részt ennek a testületnek az összejövetelén. Az alkalmat egyébként mindannyian köszönettel vettük. Bemutatkoztunk, beszéltünk magunkról, önkormányzati képviseleti munkánkról, a választási esélyeinkről, a többi jelöltről, arról, hogy mi a célja és haszna egy ilyen beszélgetésnek.

A testületi ülésen többen kifejtették véleményüket jelöltekről, programról, kampányról.

Nekünk szükségünk van a munkánk megismertetésére, az igények ismeretére, kapcsolatokra, csatornákra a választókhoz, és mert újra indulunk a versenyben, természetesen szükségünk van a támogatásra. Mindenkinek szükséges azonban tudni, hogy mi múlik ezeken, hiszen a képviselő mások nevében dönt a saját feje után. Mindenkinek szükséges tudni, hogy ki az a képviselő, aki a nevében dönt, esetleg az őt közvetlenül érintő ügyekről is. Arra kértünk mindenkit, továbbítsa környezetében mindazt, amiről az ülésen szó esett.

Azonban e kis cikkben is tisztázni illik néhány változást a múlthoz képest. A kerület lélekszáma csökkent, ezért kevesebb képviselővel kisebb testületet kell választani. Ebből következően az egyes képviselők súlya kicsit megnő. A képviselői választóközrzetek száma csökkent, a számolásuk megváltozott. Albertfalván a Duna és a Fehérvári út között az Andor utcától délre van a 13. számú körzet, a Fehérvári út és a Sáfrány

utca között a 14. számú körzet, amely északon kis cikk-cakkal a Zsombor – Rátz László – Kondorosi út vonalát követi, a többi a vasútig a 15. számú körzet, északon az Andor utca északi oldalára is kiterjedően.

Az önkormányzati választások eredményétől rengeteg dolog függ. E levél olvasóinak tudnia kell, hogy balos ellenfeleink programjába nem fért és nem fog beleférni az egyházi iskolák, óvodák támogatása, szerintük az egyház ne is politizáljon – ezzel Önöket csak adófizetésre kötelező, de annak számonkérésétől megfosztott másodrendű állampolgárrá tennék. Folyamatosan tesznek ezért minden területen, minden pillanatban. A jobboldali pártok programjai mindig is tartalmazták az egyház tevékenységének támogatását, legyen az oktatási, vagy szociális célú, tartalmú.

Az egyházak tagjai ugyanolyan állampolgári kötelezettségüknek tesznek eleget, mint a többiek és ugyanúgy választanak maguknak megfelelő képviselőt, mint a többiek. Ugyanúgy mérlegelniük kell, mint a többiek és ugyanúgy osztoznak a választás eredményeként felálló testület tevékenységének áldásos, vagy hátrányos tevékenységében, mint a többiek. (Ráadásul sokkal többen vannak mint az egyházakon kívüliek, csak köztük is vannak olyanok, akiket meg lehet tévesztetni – számuk növeléséért küzd a baloldal.) El kell tehát döntseik, hogy mit tekintenek saját sorsuk szempontjából megfelelő jövőnek. Ehhez támpontokat ad a történelmivé vált és a közelmúlt is.

Azonban akár a távoli, akár a közelmúltat tekintjük, van más is, amire tekinthetünk. Lehetett sorsunk borús vagy derűs, emelt fővel akkor élhettünk, amikor a baloldal nem irányíthatta mások sorsát. Utak, járdák, játszótér, Szent Margit Gimnázium, Szent Imre Gimnázium, Don Bosco Katolikus Általános Iskola, Szent Gellért Óvoda – sorolhatnám tovább, mind, mind jobboldali eredmény.

Jelölt társaimmal együtt köszönjük az eddigi támogatást, az ajánló szelvényeket és biztatunk mindenkit, szavazzon a polgári összefogás jelöltjeire!

Hajrá Magyarország! Hajrá magyarok!

Bp. 2002. szeptember 24.

Kristóf József

Amerikai útinapló San Franciscóban

(folytatás)

Újra megvirradt. Reggeli után a szállótól jobbra fordulva indultunk el. Az első sarkon tegnap lefelé mentünk a „fogaskerekűhöz”, most felfelé haladunk. Igencsak meredek az utcák. Biztosan sokan látták már az amerikai filmek kedvenc autóüldözési felvételeit, melyek zöme ezeken az utcákon készült. Végre egy jó negyedórás felfelé út után megérkeztünk a tetőre. Mondhatnám, hogy elállt a lélegzetünk a szép kilátástól (ami igaz is részben), valójában a meredek utcák miatt volt oxigén hiányunk. Pár perces pihenő után körülnéztünk a téren. A leglátványosabb épület egy impozáns méretű gótikus katedrális volt, a Grace katedrális. Engem leginkább a Reims-i katedrálisra emlékeztetett. Gyerekkorom egyik emlékezetes filmje volt az „eladó kísértet” című film, ami arról szólt, hogy egy amerikai milliommos megvásárolt egy skóciai kastélyt. A kastélyt kövekre bontották, és hajón szállították át az Újvilágba, ahol újra felépítették, és ezzel együtt a kísértet is odakerült. Mindig egy jó, de kis-sé fantasztikus filmnek tartottam. És most, íme, itt áll ez a hatalmas katedrális, amelyet Franciaországból az előbbi technikával szállítottak ide, és építettek fel. Mintegy 20 lépcsőn keresztül jutottunk fel a bejáratához, melyek ajtajai igencsak hasonlítanak a firenzei Keresztelőkápolna kapuihoz (paradicsomi kapu). Belül a templom már nem annyira európai, bár a főoltár XI. századi francia, az oldalfaragványok XIV. századi flamand munka. Az oldalfreskók a vadnyugat meghódításának, a városalapítások gyűléseinek jeleneteit mutatják olyan „szoc. réal” stílusban. Furcsa volt a régies külső és az ahhoz szerintem kevésbé illő belső, de hát ez Amerika! Érdekesség, hogy egy külön kis kápolna a bejáratától jobbra az AIDS áldozatainak emlékére áll, amelyet a hat nagy világvallás közösen állított. A templom alatt hatalmas oktatási és kulturális centrum működik modern előadótermekkel, a legkorszerűbb felszerelésekkel stb. Itt folyik a hitoktatás, itt jönnek össze a hívek különböző rendezvényekre stb. A színvonalhoz csak annyit, hogy előkelő budapesti szállodáink kongresszusi termeivel azonos színvonalúak voltak. Hát ez is Amerika!

Elindultunk az orosz negyeden át le a partra. Ez volt a legszebb része San Franciscónak azok közül, amit láttunk. Az utca végén a messzeségben a Golden Gate híd sziluettje látszott kicsit párába burkolva. Ez a villanegyed, legalábbis az egyik. Ami ismét feltűnő volt, a házak kizárólagosan fából készültek, és egy-két emeletnél nem voltak nagyobbak. A házak összhangjáról annyit, hogy két egyforma homlokzatút nem találtunk. Ez a nagy „összevisszaság” viszont egyáltalán nem volt zavaró. A házak színesek, tiszták, gazdagon díszítettek voltak, érződött, hogy nem szegény emberek laknak erre. Néhány kifejezetten érdekes dolgot is láttunk. Az egyik ilyen egy „emeletráépítés” volt. Az úgy történt, hogy a meglévő házat különböző eszközökkel (itt hidraulikus emelőket láttunk) megemelték, és a ráépítést az alsó szint beépítésével fejezték be. Éppen olyan munkálatok folytak, amikor a ház már fel volt emelve, és az alsó tartó részeket készítették. Kérdésünkre elmondták, hogy az itteni építések esetén ez a legkorszerűbb és legegyszerűbb megoldás.

A másik érdekesség, hogy az utcasarkokon „kutyavécéket” alakítottak ki, melyekkel elkerülték a kutyapiszok járdákra kerülését. Nem is találtunk ilyet az utcákon. Egyébként az utcák tisztasága jobb a magyar megszokottól, de elmarad a nyugati nagyvárosok tisztaságától. Olyan jó közepes. Persze itthonra szívesen elfogadnám.

Az utca végén egyszerre az öböl tárult a szemünk elé. Középen egy csodaszép háromárbcos ringott a vízen, amely azon utolsó skót flottának része volt, amely még a Horn fok megkerülésével közlekedett az Atlanti és a Csendes Óceán között. A vitorlásban kis hajómúzeum van. Balra a parton a tengerészeti múzeum (az épület olyan volt, mint egy hajó). Mögötte egy nagyon szép park terült el, fákkal, virágokkal szépen gondozva, ezen keresztül jutottunk el a dokkokhoz. A dokkok hatalmas vörös tetős, sárgaszínű épületei ma áruraktárakként működnek. Ezek az épületek a második világháborúban játszottak komoly szerepet, mert ez volt az amerikai hadsereg egyik nagy tartalék bázisa. Innen indultak a csendes-óceáni frontra a hadi- és egyéb tartalék anyagokat szállító hajók. Megkerülve a dokkokat a parton üldögtünk egy-két órát e csodálatos környezetben: előttünk a tengerből, melyen időnként hatalmas tengeri hajók tűntek fel ki-be „járkálva” kissé balra a Golden Gate híd a maga csodálatosságában, kissé jobbra az Alcatraz, a börtönsziget, jobbra a város, ahonnan a felhőkarcolók látszottak a dokkok fölött. És nagy csend és nyugalom. Lábaiknál tengeri farkasok (itt

így hívják e sirályfajtákat) rohángáltak és veszekedtek elzavarva minden más, kisebb madarat. Idilli nem felelhető élmény volt. Lassan indultunk hazafelé, mert amerikai barátaink meghívtak minket egy kis amerikai stílusú sörözésre estefelé, és előtte – gyalogos hazasétálásunk után – még egy kicsit pihenni akartunk.

Az itteni kis éttermek, büfék általában üresek voltak, alig-alig lézengtek benne vendégek. A sörözőben, amely a Bay Bridge mellett az öböl partján volt, viszont csak mintegy negyedórás várakozás után kaptunk helyet. Itt aztán volt nagy tömeg, talán több százan is voltunk a helyiségben. Az egyszerű faasztalok mellé ültünk le, és rendeltük a sört, ill., aki akart üdítőt is ihatott. Béla barátom előre szólt nekem, ismerve ízlésemet, „Gabikám csakis ír vöröset”. Bölcsen hallgatva barátomra ír vöröset kértem. Közben meghozták a sörkorcsolyát, ami egyszerű sült krumpli volt, de valamilyen fokhagymás szósszal vagy sóval ízesítve. Ez nagyon praktikus, mert finom az íz, és utána még az is inni kíván, aki egyébként nem szomjas. Mert ettől olyan szomjas lesz az ember, hogy két-három korsó sör meg se kottyan. A teremben mintegy hat-nyolc televízió működött, természetesen mindegyiken más sportműsor ment. Arra emlékszem: velem szemben egy baseball meccset közvetítettek, a fejem feletti készüléken az amerikai nyílt teniszbajnokság egyik elődöntő mérkőzése zajlott Sampras és Agassi között. Itt említették meg ismerőseink, hogy fociválogatottunk simán kikapott itthon Romániától. Megjött a sör, és megint be kellett látnom Béla barátom sör-ismeretben is profi. A lan- gyos, de természetesen szeles estében kellemes séta után értünk haza pihenni.

Reggel van. Már a negyedik nap jön, nagyon repül az idő! A mai nap programja egyszerű: Golden Gate nemzeti park, amely a várostól számítva Golden Gate hídtól is „kifelé” van. A tenger felé eső része inkább park, a többi szórakoztató centrum. Van itt baseball pályától kezdve a bőlényfuttaóig szinte minden. Gyalog nem érdemes menni, mert nagyon messze van, így „tömegközlekedünk”. Kellemes 20 perces utazás után érkezünk meg a park bejáratához. Az idő gyönyörű volt (nem volt túl meleg, de ragyogóan sütött a nap), és jó fél napot sétáltunk a parkban. Szóban nehéz elmesélni mi mindent láttunk, de megkísérlem.

A szépen ápolt gyepek (amelyre szabad rálépni) veszi körül a látnivalókat. Egyik helyen hatalmas dália ágyás (kb 20x50 méter), ahol a szí- várvány minden színében ragyognak a virágok. Mindenhol különös és

általunk ismert vagy teljesen ismeretlen növények, virágok természetes ill. mesterséges környezetben. A virágágyásokban a virágok különböző alakzatokat, feliratokat mutattak. Kis erdőkön mentünk keresztül, mindenhol öntöző berendezések működtek. Megjegyzem, hogy abban az időben, Kaliforniában is rendkívüli szárazság uralkodott, és csak öntözéssel lehetett a növénykultúrát fenntartani. Kiértünk egy nagy tágas térre, ahol a különlegesen nyírott fák övezték a teret. Itt áll az akvárium épülete, amelyben szerettük volna a kiállítást megnézni, de nem lehetett. A kiírás szerint az előző napon az akvárium leégett, ezért bizonytalan időre bezárt. A tér másik oldalán kis japán pavilon, melyen át hamisítatlan japán kertbe lehet bejutni. Nem sokára az arborétumhoz értünk, amelyben öt világ rész növényei találhatók meg. Itt egy Új-Zélandban honos bokor, nem messze tőle egy ausztrál, legalább százféle kaktusz, dél-afrikai kúszónövény stb. zöldellt. A fák és bokrok között mókusok rohangáltak. Nemigen félték az embertől, biztosan nem bántja őket senki. Nagy mesterséges tóhoz érkeztünk, benne madarakkal, teknősökkel, egyéb állatokkal. Kora délután indultunk haza. Hazafelé megálltunk a városközpontban. A hatalmas téren áll a városháza, melynek formája a washingtoni Capitolhoz hasonlít, csak kupolája ennek impozánsabb. A téren körben hatalmas paloták, amelyben a város és a hozzátartozó környék közigazgatása működik. Egy kis történelem: e palotákban tárgyaltak a II. világháború győztes szövetségesei az ENSZ létrehozásáról, itt az egyik palotában írták alá az ENSZ alapokmányát 1945. június 26-án, és itt az egyik palotában volt az alakuló közgyűlés. A városháza mögött az opera klasszicista stílusú épülete, mellette az új csupa üvegből épült koncertterem.

A délutáni pihenő után még egy kis program: elmegyünk a „barna házba”. Ezt az 52 emeletes felhőkarcolót mi neveztük így el barna burkolata miatt. A legfelső emeletről felejthetetlen látványban volt részünk: az esti fényben ragyogó San Francisco. Finom koktélok kortyolgatása mellet (mert itt ez a belépő), gyönyörködtünk a látványban gyakorta felismerve azon helyeket, ahol az elmúlt napokban jártunk.

Megettük hát a harmadik és negyedik dinneszettet is, holnap a környéket járjuk be, és holnapután elindulunk a „Nagy Buli”-ra. Ez viszont már egy következő naplórész.

Madaras Gábor

Bemutatom a képviselőtestület világi elnökét

Paál Zolival, egy augusztusi kellemes délután a meglehetősen zord alsó hittanteremben találkoztam. Pontosan, a megbeszélrt idő előtt 1 perccel érkezett. Életem első interjút meglehetősen lazán kezdtük, elhatároztam hogy addig nem megyünk haza, míg egy viccet ki nem csikarok belőle.

– Első találkozásunk a karitásznak nyújtott segítségével kapcsolatos. A jótékonyosság ott van az életedben, azóta több pozitív irányú élménnyel gazdagodtam személyekkel kapcsolatban.

Magam is kíváncsi vagyok rád, de szeretnék megismertetni Albertfalva hívő népével, kifejezetten azért, mert majdnem egy év múlt el amióta a plébánia életében egy igen fontos funkciót, a képviselőtestület világi elnökletét ellátod. Kezdjük az ősohánál, mesélj a nagypapádról.

– Nagypapám nagyon régi albertfalvi lakos, a képviselőtestület munkájában mindig is részt vett. Gyermekfejjel nem tudtam, hogy Gusztai atya idejében ő volt a világi elnök. Amire emlékszem az annyi, hogy minden vasárnap a reggeli 7 órai szentmisén ott volt és heti rendszerességgel járt a plébániára pénzt számolni.

– Gondoltad, hogy valaha a nyomába lépsz?

– Nem hittem volna, hiszen erre a titulusra sosem pályáztam és nem voltam olyan mozgolódó, hogy sokan ismertek volna. Meglepetésként ért a felkérés a jelöltetésemre.

– Egy kis személyes villámkérdés sorozathoz mit szólsz?

– Jöhet.

– Születési év?

– 1968

– Családod?

– 1993-ban nősültem, három kislányom van.

– Kedvenc könyved?

– Robert Merle: Állati elmék.

– Szeretsz táncolni?

- Egyértelmű nem.
- *Kedvenc ételed?*
- Mindenevő vagyok. Újabban a pulykahús.
- *A zene ami elvarázsol?*
- Abban is mindenevő vagyok, minden zenei stílusból a minőséget szeretem, legyen az komoly vagy könnyűzene. De legyen, Dvorzak: Új világ szimfónia.
- *Melyik virágot veszed meg a feleségednek?*
- Szívem szerint a rózsát venném, de allergiás rá, így a gerberát választom.
- *Kapcsolatod a sporttal?*
- Régen szinte semmi nem volt. Az utolsó három évben ez megváltozott, mert hetente kétszer járok edzőterembe.
- *Milyen zenészerszámon szeretnél játszani?*
- Énekelni szeretek, régen gitároztam, manapság nem vágyom hangszeren való játékra.
- *Gátlásaid?*
- Természetesen voltak és vannak is, emberből vagyok. Az első randevűm jut eszembe, amikor minden rosszul sült el, és még fokoztam azzal, hogy magyarázkodni kezdtem. Ezzel együtt nem tartom magam különösebben gátlásos embernek.
- *Kedvenc vicced?*
- A rendőrök a gyanúsítottak azonosításából vizsgáznak. Bemegy az első, mutatnak neki egy profilból készült fényképet. A kérdés: mi a különleges ismertetőjele?
- A rendőr némi gondolkodás után kiböki: „Csak egy füle van.”
- „Ostoba! Ez a képprofilból készült, attól hogy egy fület lát, honnan veszi, hogy csak ennyi van neki!? Ki van rúgva!” Kimegy a rendőr, kérdezi a társa, mi történt. „Mutatnak képen egy pasast, de ne mond hogy félfülű, mert kirúgnak.”
- Bemegy a másik, a feladat ugyanaz. Némi gondolkodás után kiböki: „Kontaktlencsét hord” Mindenki meglepődik, de a nyilvántartás szerint a férfi tényleg kontaktlencsét hordott. „Remek, jeles! De, hogy jött rá?!”, Egyszerű logika. Egy félfülű ember hogy hordhatna szemüveget?”
- *Térjünk vissza a testületi munkára. Mit tudtál, hogy működik egy képviselőtestület?*

– Nem volt pontos elképzelésem, nagyapámtól sem tudtam meg erről semmit, hiszen ebben a témában az életkorom miatt sem voltam beszélgetőpartnere.

– *Miért vállaltad el a feladatot?*

– A megtisztelő bizalom indított erre. És ha a hívek, később a testület úgy gondolta hogy megfelelek, akkor szívesen álltam a dolgok elébe.

– *Véleményed szerint te elnökölsz?*

– Nem szabad senkinek elfelejteni, hogy én csak a világi elnök vagyok, Antal atya segítője, munkatársa. Ő az igazi elnök. Ezzel együtt, ha arra van szükség, elnökölök.

– *Hogyan tudsz együtt dolgozni a még új plébánossal? István atyát jól ismerted, Antal atyával pedig most építet a munkatársi kapcsolatot.*

– Úgy gondolom remekül boldogulunk egymással. Mind a ketten nyitottak vagyunk, egy nyelvet beszélünk, amit eddig csináltunk, annak jó vége lett.

– *Véleményed - több mint fél év után - a testület összetételéről, munkájáról?*

– Az összetétel jól tükrözi az egyházközség sokszínű összetételét, minden életkor, plébánián működő csoport képviselve van. Azoknak is van képviselte akik nem tartoznak egyik lelki- vagy munkacsoportba sem. A testület munkája nem mindig hatékony abban az értelemben, hogy most minden témában együtt beszélnek meg mindent. Kis munkacsoportokba kellene előkészíteni a napirendi pontokat és a majdnem kész tervet vinni a testület elé döntéshozatalra.

– *Számítasz-e a hívek aktív segítségére a testület hatékonyabb munkája érdekében? Van-e terved ez ügyben?*

– Igen, szükség van a hívek véleményére, ötleteikre. Mivel a személyes megbeszélés a nagy létszám miatt nem nagyon valósítható meg, a testület és a hívek szorosabb együttműködését más módon kell segíteni. Ennek egyik módja lesz például, hogy kiteszünk a templomba egy ötletládát, ahová bátran, mindenki írásban bedobhatja - szó szerint a közösbe - javaslatát. Ezáltal nagyon sok jó tanácsot, véleményt megtudhatunk, átgondolhatunk.

– *Hogy reagáltál arra, hogy a 24 képviselő maguk közül téged szavazott meg, legyél világi elnök az atya mellett?*

– Nagyon megdöbbentem. Természetesen a népszerűbb emberek „befutására” gondoltam, aztán nagy örömmel fogadtam el a megtisztelő kiadvást.

– *Hogyan fogadod az építő kritikát?*

– Szeretem, ha valaki megmondja a véleményét a munkámról, de természetesen a kimélő „üzemmód” kedvenre van. Az építő kritika valóban építő legyen. Ezzel együtt minden megjegyzésből lehet tanulni, akár jólesik elsőre, akár nem.

– *Mi az amit szeretnél még elmondani, de nem kérdeztem meg?*

– A riport mindenre kiterjedt amit szívesen tárok az életemből a nyilvánosság elé. Köszönöm szépen.

– *En köszönöm a segítségedet, ahogy feloldottad a feszültségemet és rutintalan-ságomból adódó ügyetlenségemet. Te már nem először vagy riportalany, nekem viszont ez volt az első ilyen megnyilvánulásom.*

Úgy ment el ahogyan jött, magabiztosan, ruganyos léptekkel és ahogy utána néztem arra gondoltam, most őt kell elfogadnunk, segítenünk, hogy ügyesen tudja végezni azt a szolgálatot amit a közösségért szívesen elvállal.

Nem hisz dolog?

Murányi Kati

Én táncolnék veled...

Ismét Katalin-bál

Ima és tánc elengedhetetlen a hosszú élethez - legalábbis ezt tartják a hopi indiánok. Abban biztosan megegyezünk, hogy tánc nélkül szegényebb lenne az életünk.

Ez a kincs a miénk. Az örömszerzés, az üzenet önmagamról, az odaadás, a büszke elutasítás, a megengedés, de a fájdalom megvallása is ott van a tánc minden pillanatában.

„- Már van szerencsém ismerni a grófnőt, ha ugyan ő emlékszik rám - mondta Andrej herceg udvarias és mély meghajlással. Odalépett Natásához, felemelte karját, hogy átölelje táncosnője derekát, mielőtt még befejezné a felkérést. Egy keringőre kérte fel. Natasa dermedt arcát, mely kétségbeesésre vagy újjongásra egyformán hajlott, hirtelen boldog, hálás, gyermeki mosoly ragyogta be. 'Régóta várlak' - ezt mondta a meg-

szeppent, boldog kislány mosolya, ahogy elősugárzott a már - már kibuggyanó könnyek közül. Andrej herceg vállára tette a kezét. Andrej herceg egyike volt kora legkülönb táncosainak. Natasa remekül táncolt. Bálicipős lábacska gyorsan, könnyedén és tőle függetlenül végezte a dolgát, arcán meg ujjongó boldogság tündökölt.

(A herceg) alighogy átölelte ezt a karcsú, mozgékony derekat, alighogy - hozzá ily közel- hajladozni, ily közel mosolyogni kezdett a kislány - bájának bora Andrej fejébe szállt: úgy érezte, hogy felélénkült és megifjodott." (*Tolsztoj: Háború és béke*)

Egy régi fekete bakelitlemezt. Melyet ha meghallasz, megindul a lábad, anélkül, hogy akarnád. És táncolsz. Úgy rázod, hogy alig lehet követni. És a lassúnál a belépéseid! És kipördít és forgat, és nem tudod abbahagyni. Néha azt szeretnéd, de jó lenne ha sokan lennének a szobában. Ha sokan táncolnátok ott az ebédlőasztal és az ablak között. És össze lehetne kacsintani a többiekkel: látjátok?! Így kell ezt...

Alig várod, hogy kiállhass a partnereddel a parkettre. Ott ugyanis más világ kezdődik. A tánc egyszerűen kisöpri a hétköznapi problémáit a fejedből. Megszűnik a külvilág, nem nézed, hogy a másik mit csinál, csak a partneredre és önmagadra figyelsz. A tánc vezetési stresszt, és egész hétre mosolyt varázsol az arcodra. A tánc önbizalmat ad, sokkal könnyebben teremtesz kontaktust idegenekkel.

Nem kell azon gondolkodni, hogy miért jó, elég csak ráhangolódni.

2002. november 30-án ezeket próbálhatod ki, élheted át, ha megjelenisz a soron következő VII. Katalin - bálon, ahol a hangulathoz illő vacsorával és zenével vár az est háziasszonya

Murányi Kati

Zarándoklat Lébénybe és Győrbe

Szép verőfényes napra ébredtek a zarándokok 2002. szeptember 7-én és ez a meleg és szép idő egész nap végig kísért bennünket. A már az év elején eltervezett zarándoklat jó döntésnek bizonyult. A jó és kényelmes autóbusz időben érkezett és 10 perccel 7 óra után el is indultunk. Az első állomás Lébény volt. Ide útközben imádkozva, énekelve érkezünk meg.

A lébényi templom jellegzetes román kori. Építése 1240 körül kezdődik. Építő anyagát a fertőrákosi kőfejtőből hozzák. Gyönyörű a szárnyas oltára, melyet nagyböjt idején zárva tartanak. Az orgonája szép barokk stílusú, melyet megszólaltathattunk a zarándoklaton mondott szentmise alkalmából, ezt Ádám atya végzete el. A tárlat ill. idegenvezetést a helyi sekrestyés asszony végezte nagy buzgalommal és hozzáértéssel. A toronyba is fel lehetett menni, aki megtette, annak gyönyörű kilátásban volt része. A templom védőszentje Szent Jakab apostol. Élményekben gazdagodva indultunk tovább Győrbe.

Győr mint a megye és püspöki székhelye jellegzetes ódon és új modern iparváros.

A bőséges ebéd után sor került a székesegyház megtekintésére, melyet szakértelemmel felruházott helyi idegenvezető segítségével tettünk meg. Az egyházmegyét Szent István alapította. A jelenlegi székesegyház helyén állt az eredeti templom. Ezt a török dúlás idején lerombolták. Az 1640 évek idején kezdték az újat építeni, befejezése pénzhány miatt több évtizedig tartott. A székesegyház négy zarándokhellyel rendelkezik:

1. Könnyező Szűzanya képe
2. Szent László hermája
3. Boldog Apor Vilmos szarkofágja
4. Fatimai Szűzanya kegyszobra

1. A könnyező Szűzanya képe Írországból származik, az 1690-es években kerül a székesegyházba. Egy menekülő pap hozza el és az akkori püspök befogadja. A kép első könnyezése az 1697-re esik, amikor Írországból a protestánsok vérengzést hajtanak végre több száz katoliku-

son. Ezt külön kápolnában őrzik, melynek látogatottsága nagy és népszerű a keresztény látogatók körében.

2. Szent László hermáját a Héderváry kápolnában helyezték el. A hermában Szent László teljes fejcsontjai láthatók. Ez egyben a magyar nemzeti ereklyék (jelképek) közül a harmadik legjelentősebb. A Szent ünnepnapján díszes körmenetben hordozzák körbe a városon.

3. Boldog Apor Vilmos szarkofágja szintén a Héderváry kápolnában található. Ezt vörös márványból faragták. Az idegenvezető nagy vonalakban lényegre törően ismertette Apor Vilmos győri püspök vértanú halálát és mint egyik legifjabb boldogunkat mutatta be.

4. Fatimai Szűzanya kegyszobrát külön kápolnában helyezték el 1997-ben a jelenések 80 éves évfordulója alkalmából. A szobrot és a kápolnát a zarándokok és a hívek rendszeresen és nagy érdeklődéssel látogatják.

A székesegyház maga monumentális felépítésű, aranyozással és gyönyörű freskókkal díszített.

A székesegyház megtekintése után megnéztük a szép barokk építésű karmelita templomot és ki-ki egyéni elhatározásként a rendházat is meglátogathatta.

A templomot 1716 és 1725 között építették, a tervezője a belső berendezéssel együtt karmelita atya volt. A homlokzaton barokk Mária szobor található. Ez olasz mester műve. A hazai barokk szobrászat jellegzetes alkotása a „Hab Mária” szobor, melyet a templom mellett egy kis fülkében láthatunk. A rendház építése is 1717 és 1720 közé esik, ezt is karmelita atya tervezte. A gyönyörű képekkel és freskókkal díszített templom megtekintése után rövid városnézés volt.

A városnézés után ismét szedelőzködtünk és elindultunk hazafelé. Útközben énekelve, litániát imádkozva és a nap élményeit értékelve kényelmesen utazva érkeztünk haza. Egy rövid záporosodás után szép szivárványban gyönyörködhattunk.

Összefoglalva elmondható, hogy mind lelkieken gazdagodva és tisztelettel jóérzéssel elfáradva sikeres zarándokutat tettünk meg. Ezt megköszönjük mindazoknak, akik ezt segítették, elsősorban a jó Istennek és az anyagi támogatást adó XI. kerületi Önkormányzatnak, és nem utolsósorban Ádám atyának lelki gazdagodásunkért.

Csernus Gáspár

Családok tábora 2002. – Leányfalu

„Isten országa rajtatok fordul.”

Idén, immár nyolcadszor, ismét összejöttek az albertfalvai családok, hogy néhány napot együtt töltve, együtt beszélgetve, gyermekeikkel játszva, elmélkedve, étkezve, imádkozva erősítsük egymásban a tudatot, hogy nem vagyunk elszigetelve egymástól, s hogy családos társunk, - lám-lám -; ugyanazokkal a kérdésekkel és problémákkal küszködik, mint akármelyikünk.

Ebben az évben Leányfalu a Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban Ábrahám Béla szalézi atya, aki éveket töltött itt Albertfalván, tartotta a lelkigyakorlatot a szülők, az apróbb gyerekekre vigyázó fiatalok, és egy-két óra erejéig a gyerekek részére.

A lelkigyakorlat mottója: „Isten országa rajtatok fordul.”, aktualizán egy szót juttatott Béla atya eszébe: Kihívás! A kihívás: megújulási meghívás. Kihívásokkal teli világban élünk! Európa és Magyarország egypólusú világ, ahol a negatív kapitalizmus kulcsszava a siker. Sokan hirdetik azt a nézetet, hogy a versenyhelyzet, az állandó megfelelés kényszere a virágzó állam kialakulásához vezet. VI. Pál pápa ennek a nézetnek valóságos jellemzőit az értéknélküliségben, az elkötelezettség nélküiségben adta meg. Jóléti állam helyett jól léti államról kell már beszélnünk, ahol a kellemes létezés a cél, és ez motiválja a döntéseket.

A meglévő rendszer kihívásaira ne a meglévő rendszer eszközeivel – erőszak, hazugság – válaszoljunk.

S Jézus kora? Az ugyanilyen, kihívásokkal teli időszak volt az akkori embereknek! Jézus hogyan válaszolt az akkori emberek kérdéseire, problémáira? Jézus figyelme a szegények, az elnyomottak, a bűnösök felé fordult. A szegény: a megaláztatásban lévő ember, akinek az élete egy másik ember függésében van. A bűnös társadalom kitaszítottja, aki nem elég képzett, és a beteg, akit Isten átgondolt a gonoszság hatalmának. Jézus úgy fordult ezek felé az emberek felé, hogy azonosult velük. Együtt érzett velük, együtt szenvedett velük. Mít tesz Jézus? Milyen választ ad a kihívásokra? Jézus gyógyított, megbocsátotta a bűnöket, és nevelt.

GONDOLATOK A „GYÓGYÍTÁSRÓL”

Jézus korában sok „gyógyító” ember volt; sokan foglalkoztak kuruzslással, ráolvasással. Nem volt kirívó Jézus gyógyító fellépése.

Mégis Jézus más volt. Számára fontos volt, hogy fizikai közelségbe kerüljön a beteggel. Nincsenek külsőséges elemek. Jézus csak a HIT erejében bízva gyógyít! Tehát nem Jézus sikere a gyógyítás, beteg ember hite vitte végbe a gyógyulást.

Márk 9,23-ban olvashatjuk, hogy „minden lehetséges annak, aki hisz.”

Mi ez a hit? Az Istenbe vetett hit! Hiszem, hogy az Isten jó! Jó az emberekhez, s jó hozzám is! Képes minden gonoszságot legyőzni és meg is fogja tenni. Remény fakad ebből a hitből! – Ennek a hitnek nem az ateizmus az ellentéte, hanem a fatalizmus: „Nem tudunk rajta változtatni, így van elrendelve!”

Jézus kora reményvesztett embereihez fordul, s tanítja őket, s tanít minket is erre a hitre. Hittel „fertőzi” őket. Mert Jézus hisz az Atyában. Megmutatja, hogyan kell hinni. „Örüljete, hogy örömtök teljes legyen!” Az apostolok kéri is, „Jézus, növeld a hitünket!” (Lk 17,5).

Ide kívánczik a csodálatos kenyérszaporítás története. Mi történt ott valójában? Vajon tényleg fizikailag megsokszorozta Jézus a két kenyeret és az öt halad? Nem inkább arról van-e szó, hogy Jézus véghezvitte a csodát, a változást az emberek szívében. - Nyissátok ki szívetek és tarisznyátokat a mellettetek ülő felebarátotok felé. Biztos maradt a tarisznyátokban valami apró elemőzsia; osszátok szét! - ...

GONDOLATOK A „MEGBOCSÁTÁSRÓL”

Jézus azonosult a bűnösökkel. Egy szintre ereszkedett velük. Egy asztalhoz ült velük. „Zakkeus, ma nálad étkezem!”

Jézus idejében az étkezés ünnep volt. Örömnappal! Jézus részt vett az ünneplésükben, s ezzel megszabadította őket a megaláztatástól.

Jézus idejében az volt a nézet, hogy a betegség a bűn egyik formája. A ki beteg, az bűnös (vagy a szülei, nagyszülei voltak azok). Jézus gyógyításai tehát megbocsátások is egyszerre. A betegben élő hit ereje gyógyítja meg a beteget. S Jézus ellenszolgáltatás és feltétel nélkül gyógyít. Jézus hozza a JÓHÍRT; „Meggyógyulták!” S az emberek ezt így is élték meg.

Jézus körül az emberek örülni kezdtek az életnek!

Jézus körül mindenkinek egzisztenciális állapota volt az öröm! Hiszen a bűnösök egyszerre befogadottak, elfogadottak lettek; s nem féltek többé!

Don Bosco gondolata: „...az életszentség jele az öröm.”

Jézus soha nem várt köszönetet, nem várt bizonyítékot, nem szidta, nem büntette a bűnöst, nem szabott feltételeket, nem élt fenntartásokkal.

Végül is miért üdvözlünk? Nem azért, mert életünk során jó pontokat gyűjtünk! Csak azért, mert Isten szeret bennünket,

Ide kívánczik egy kis történet, amely így vagy úgy, de pontosan a jézusi szeretetet mintázza. A címe: *A wimexek*. (Megtalálható a beszámoló utáni oldalon) Érdeemes elolvasni!

GONDOLATOK A „NEVELÉSRŐL”

Nem igazi segítség az, ha kabátot adunk a fázó embernek, mert egyszer csak el fog fogyni a kabát, de fázó ember az marad. Eléje kell menni a problémának!

Béla atya bemutatott egy érdekes könyvet, amelyik az irgalmas szamaritánus történetét dolgozza fel, egy kicsit kiegészítve. A lényeg az, hogy a derék szamaritánus nemcsak egyszer találkozik rablóktól kifosztott emberrel, hanem rendszeresen. S ő derekasan ellátja valamennyit, elviszi őket a fogadóba. De végül megunja a dolgot, s elhatározza, véget vet ennek az egésznek. Összegyűjti barátait, meglesik a rablókat, rajtuk ütnek, s a törvény kezére adják valamennyit. S ezek után mindenki nyugodtan mehet azon az útvonalon, nem támadják meg őket többé a rablók.

VI. Pál pápa mondta: „Építsük a szeretet civilizációját! Azaz „neveljük” a gyerekeket! – mondta Don Bosco.

GONDOLATOK „ISTEN ORSZÁGÁRÓL”

Isten országának meghirdetése olvasható a Bibliában. Lukács 4, 16-20-ban olvashatjuk, hogy Jézus a zsinagógában felolvasásra jelentkezik, s Ézsaiás jóvendölését olvassa fel. „Ma a fületek hallatára teljesedett be az Írás’ – mondta Jézus.

De máshol is olvashatunk utalást. „Isten országa köztetek van” (Lk 17,20-20)

Mondhatnánk úgy is, hogy Isten országa veletek van, vagy úgy is, hogy rajtatok fordul. Itt van köztünk Isten országa, mint egy szép ajándék, ame-

lyik oda van téve a karácsonyfa alá. S ha a gyermekek nem tudja összerakni az autópályát, akkor jön be a képbe az apuka, a segítő; hogy a gyermekek tényleg tudjon örülni az ajándéknak! Ez az Egyház szerepe itt a Földön.

Isten országa realitás. De eszköztára nem evilágból való.

Isten országa Isten uralmát jelenti. Isten, aki az embernek létbiztonságot ad, szabadságát visszaadja, s szabadságában felemeli.

Jó dolog, ha a nagypapa hőstetteiről hallhat az unoka (pl. '56-os események), s át tudja venni az eszmét, a tiszteletet a szüleitől. Ők is táplálkoznak így ebből. Ugyanígy a hitre jutás tanulságát is jó, ha át tudjuk adni!

GONDOLATOK A „PÉNZRŐL” (ISTEN ORSZÁGÁBAN MÁS AZ ÉRTÉKREND)

A Biblia szavaival: „... nem lehet két úrnak szolgálni!” vagy „Könnyebb a tevének átjutni a tű fokán, mint a gazdagnak bejutni a mennyeknek országába!”, (Márk 10,25).

Jézus a MEGOSZTÁS lelkületét kéri az emberektől.

Hívj olyan embert vendégségbe, aki nem tudja viszonzni azt!

Vagy a csodálatos kenyérszaporítás korábban említett esete; amikor Jézus „kinyitatta” a tarisznyákat, s mindenki jól tud lakni.

Jézus nem idealizálja a szegénységet! A megosztás lelkületével éppen a megoldást kínálja.

Egy kereszténynek nem szegénynek kell lennie, hanem szolidáris lelkülettel kell élnie. De ne csak alamizsnálkodjunk, mert a forintok nem oldják meg a szegénységet! Csak ha összefogással, valódi segíteni akarással párosulnak az anyagi segítségek, akkor lesz valódi gyümölcse! Ezért mondhatjuk, hogy a szervezett segítő alapítványok sokkal jobbak. Folyamatos működésük igen nagy lehetőségeket hordoznak magukban!

GONDOLATOK A „SIKERRŐL” (ISTEN ORSZÁGÁBAN MÁS AZ ÉRTÉKREND)

Jézus korában a siker, a „presztízs” sokkal fontosabb volt, mint a pénz, az akkori embereknek. A származás, a vagyon, a hivatali jogkör, az érényesség, hogy kit lát(hat) vendégül, hogy hol ül a zsinagógában – ezek igen nagy clismeréssel bírtak!

Jézus szerint ezek nélkül is van Isten országa!

„... a gyermekeké az Isten országa!” (Máté 18, 1-4) – mondja Jézus. Pedig a gyermekek akkoriban eléggé lenézettek voltak. Semmiféle jo-

guk, státuszuk nem volt. S Jézus azt mondja, Isten országa a rangnélkülieké?! Jézus válasza; „... ha valaki első akar lenni, akkor az legyen inkább a legutolsó, s szolgáljon a többieknek!” (Márk 9, 35)

De félreértés ne essék! Jézus nem hirdetett osztályharcot. Nem rekesztett ki senkit! Még a nőket sem! Pedig nőnek születni az ószövetségi időkben nem volt szerencsés dolog! Nem volt szerepük. Jézusnál az asszonyoknak szerepük van! Jézus ledöntötte az akkori korlátokat. A kicsinyeknek (a szegényeknek, gyerekeknek, asszonyoknak és minden Jézuskövetőnek) nem rangot ígér, hanem méltóságuk helyreállítását.

„RAJTATOK FORDUL ISTEN ORSZÁGA!”

Hogyan fordulhat rajtam Isten országa? Mit kell(lene) tennem?

Elsősorban tudatosan kellene megélni az Isten országában való életet is. Sosem jut időnk olvasni a Bibliát. Próbáljuk tudatosan beilleszteni a Biblia olvasását is a mindennapiainkba, mint ahogy beillesztjük a sportedzést, vagy a gyermekünk különórát. Fontos, hogy benne éljünk Isten országában! Csak így tudjuk hitelesen felmutatni ezt az értéket a többi embernek!

Fontos tudatosan megélni a Növekedés Boldogságát! A gyerekek nőnek, ez természetes, de mi, felnőttek is növekszünk (Istenben).

(Itt Béla atya egy könyvet ajánlott szíves figyelmünkbe. A szerző: Varillon SJ jezsuita atya. Címe: „A hit öröme az élet öröme”)

Szent Ágoston így ír: „Ami Isten, természete révén, mi részesedés révén válunk azzá.” És egy másik helyen: „Ennek (Isten természetének) megértése egy soha be nem fejeződő folyamat.”

A növekedés nem egyszerű folyamat, inkább átalakulás. Mint a hernyó és a pillangó esete. Ahhoz, hogy pillangókká válhassunk, először át kell alakulnunk.

A növekedés egyik segítsége a nevelés. Don Bosco is azért választotta ezt az utat.

Isten értelme: a Szeretet, amelyik ad...

ÖSSZEFOGLALÓ

Azt hiszem, ha elgondolkozunk Béla atya gondolatain (melyeknek csak vázlatos összefoglalóját sikerült csak közre adni), akkor sok-sok igazsá-

got láthatunk benne. Számomra mégis az a legkedvesebb, hogy „Jézus körül mindenkinek egzisztenciális állapota volt az öröm!”

Többiek és magam nevében is köszönöm Béla atyának, hogy elhozta nekünk ezt az „örömhírt”. És köszönjük a főszervező Bató családnak a sok fáradozást; a többi szervező odaadó segítségét; a gyerekvigyázóknak, hogy elszakadhattunk a gyerekeinktől (s ennek ellenére megvannak); a résztvevőknek pedig a segítő odafigyelést.

Találkozunk jövőre ismét, Dobogókőn!

Medgyessy Ferenc

KÖSZÖNET A „CSALÁDOK TÁBORA 2002” ANYAGI TÁMOGATÁSÁÉRT

Családjaink számára a részvétel kedvező költségét a következők szerveztek, illetve személyek tették lehetővé.

- Szociális és Családügyi Minisztérium Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézete a családi kohéziót erősítő szolgáltatások és alkalmi rendezvények témakörre benyújtott pályázatunk alapján megtölt támogatásával,
- Az Albertfalvi Don Bosco Iskolaalapítvány,
- Bató András önkormányzati képviselő,
- Kristóf József önkormányzati képviselő,
- A XI. kerületi önkormányzat Táboroztatási Alapja,
- Az Esztergom-Budapesti Főegyházmegyei Hitoktatási Felügyelősége.

ELŐZETES JELENTKEZÉS A 2003. ÉVI CSALÁDOK TÁBORÁRA

A „CSALÁDOK TÁBORA 2003” előkészítése érdekében karácsonyig kérjük az előzetes részvételi szándék jelzését Bató Mártinak (208-3989)!

A „CSALÁDOK TÁBORA 2003”

- helyszíne: Dobogókő, Manréza
- időpontja: 2003. július 30. – augusztus 3.
- lelki vezetője: dr. Udvardy György atya, püspöki helynök, a főegyházmegye Hitoktatási Felügyelőségének vezetője.

A WIMEXEK Mese kicsiknek és nagyoknak

A wimexek kicsi faemberek voltak. Mindegyik faembert egy Éli nevű fafaragó készíttette, akinek műhelye a falu feletti hegy tetején állt. Mindegyik wimex más és más volt. Némelyiknek hosszú orra volt, a másinak nagy szeme, néhányan közülük magasak voltak, mások pedig alacsonyak. Volt, aki kalapot viselt közülük, mások kabátban jártak. De mindnyájukat ugyanaz a fafaragó készítette, és mindannyian ugyanabban a faluban éltek.

A wimexek mindennap reggeltől estig ugyanazt csinálták: matricákat ragasztgattak egymásra. Mindegyiküknek volt két doboza: az egyikben arany csillagok voltak, a másikban pedig szürke pontocskák. A wimexek városszerte mást se tettek csak naphosszat ezeket a csillagokat és pontokat ragasztgatták egymásra. A szépek, akiknek a fájuk sima volt, a festésük pedig jó, mindig csillagokat kaptak. De ha valakinek a fája durva volt, vagy a festék lepergett róla, szürke pontokat kapott a többi wimextől. Az okosak is csillagokat kaptak, meg azok is, akik nagy botokat tudtak a fejük fölé emelni, vagy át tudtak ugrani magas dobozokat. Voltak olyanok is, akik nagy szavakat tudtak mondani, vagy éppen szépen tudtak énekelni; a wimexek ezeknek is csillagokat adtak, amik némelyik wimexet már teljesen beborították. Amikor csillagot kaptak, a wimexeket olyan jó érzés töltötte el, hogy gyorsan csináltak megint valamit, hogy újfent kapjanak egy csillagot.

Mások ellenben csak keveset tudtak felmutatni, s így szürke pontokat kaptak. Pancsenelló is ilyen volt. Bár ő is megpróbált magasra ugrani, mint a többiek, de mindig elesett. Amikor pedig elesett, a többiek köréje gyűltek, és szürke pontokat adtak neki. Néha, egy-egy ilyen szerencsétlen esés során Pancsenellónak megsérült a fája – ekkor a többiektől újabb szürke pontokat kapott. Ilyenkor próbálta megmagyarázni, hogy miért is esett el, de mentegetőzése esetenül sült el, és végül újabb szürke pontokat adtak neki. Egy idő után Pancsenellónak olyan sok szürke pontja lett, hogy az utcára sem akart kimenni. Attól félt, hogy valamit rosszul fog csinálni – mondjuk otthon felejtí a kalapját vagy belelép egy tócsába – és akkor a wimexek megint egy újabb szürke ponttal válaszolnak.

„Megérdemli a sok szürke pontot” – helyeseltek a faemberek. „Nem jó faember.” Egy idő után Pancsenelló hitt nekik.

„Nem vagyok jó wimex” – mondogatta. Ha néha mégis elment hazulról, olyan wimexek társaságát kereste, akiknek szintén sok szürke pontja volt. Közöttük jobban érezte magát.

Egy napon találkozott egy olyan wimex-szel, akihez foghatót azelőtt még soha nem látott. Nem voltak rajta se szürke pontok, se pedig csillagok. Csak egyszerűen fa volt. Krisztinának hívták. Na nem mintha a wimexek nem próbáltak volna meg rá is matricákat ragasztani, de a matricák egyszerűen nem ragadtak rá. Néhányan csodálták Krisztinát, mivel nem voltak rajta ilyen pontocskák, s rohantak hozzá, hogy csillagokat aggassanak rá. De azok leestek róla. Mások lenézték, mivel nem voltak rajta csillagok, és szürke pontot nyomtak rá, ám azok is lepergették. „Ilyen szeretnék lenni.” – gondolta Pancsenellő. „Nincs szükségem senkinek a bélyegére. Megkérdezte tehát a matrica nélküli wimexet, hogy neki hogy sikerült ezt megcsinálni.

– „Könnyen.” – felelte Krisztina. „Mindennap elmegyek, és meglátogatom Élit.”

– „Élit?”

– „Igen, Élit, a fafaragót. Ott vagyok vele a műhelyben.” – „Miért?”

– „Hát miért nem jössz és nézed meg te magad? Menj fel a hegyre, ő ott van.” – s ezzel a matrica nélküli wimex megfordult és továbbugrált.

– „De biztosan nem is akar majd velem találkozni!” – kiabálta Pancsenellő, de Krisztina nem hallotta meg. Pancsenellő hát hazament. Leült az ablaknál, és nézte a faembereket, amint buzgón sürögtek-forogtak, és adogatták egymásnak a csillagokat és pontokat.

– „Ez így nem jó.” – motyogta magában, és elhatározta, hogy meglátogatta Élit. Felment a szűk ösvényen a hegytetőre, és belépett a műhelybe. Faszemei kerekre nyíltak a csodálkozástól, mikor meglátta a hatalmas méreteket. A szék akkora volt, mint ő maga. Lábujihegyre kellett állnia, hogy ráláthasson a munkaasztalra. A kalapács olyan hosszú volt, mint a karja. Pancsenellő nagyot nyelt. „Itt aztán nem maradok” – gondolta, és megfordult, hogy elmenjen. Ekkor hallotta, hogy valaki a nevéen szólítja. „Pancsenellő!”

A hang mély volt és erős. Pancsenellő megállt.

– „Pancsenellő! Milyen jó, hogy látlak! Gyere, hadd nézzelek meg!”

– „Te tudod a nevem?” – kérdezte a kis wimex.

– „Hát persze. Én készítettelek.” Éli lehajolt, felvette, és egy padra ültette.

– „Hmmm...” – mondta a készítő elgondolkodva. „Úgy látszik, rossz jegyeket kaptál.”

– „Én nem akartam, Éli, igazán mindent megpróbáltam...”
 – „Ó, előttem nem kell védekezned, gyermekem. Engem nem érdekel, hogy a többi wimex mit gondol.”

– „Nem?”

– „Nem. És téged se kéne, hogy érdekeljen. Kik ők; hogy csillagokat, meg szürke pontokat osztogatnak? Ők is wimexek, ugyanúgy, mint te! Az, hogy ők mit gondolnak az nem számít, Pancsenelló. Csak az számít, hogy én mit gondolok. És én úgy gondolom, hogy te nagyon értékes vagy.”

Pancsenelló nevetett. „Én? Értékes? Dehát én nem is tudok gyorsan menni, nem tudok ugrálni, jön le rólam a festék... Miért vagyok fontos neked?”

Éli Pancsenellóra tette a kezét, és nagyon lassan így szólt: „Azért, mert az enyém vagy. Ezért vagy nekem fontos.” Pancsenellóra még soha senki nem nézett így. Legkevésbé nem az alkotója. Azt se tudta, mit mondjon.

– „Mindennap vártam, hogy elgyere” – magyarázta Éli.

– „Azért jöttem el, mert találkoztam valakivel, akin nem voltak bélyegek.”

– „Tudom, ő már beszélt nekem rólad.”

– „Miért nem ragadnak rá a matricák?”

– „Azért, mert eldöntötte, hogy az, amit én gondolok ő róla, fontosabb neki, mint amit az emberek gondolnak. A matricák csak akkor ragadnak, ha hagyod őket.”

– „Micsoda?”

– „A matricák csak akkor ragadnak, ha azok fontosak neked. Minél inkább bízol a szeretetemben, annál kevésbé lesznek fontosak a matricák.”

– „Nem vagyok benne biztos, hogy értem-e, amit mondasz.”

– „Majd megérted. De az időbe fog telni. Sok matricád van. Most csak annyi a teendőd, hogy gyere el hozzám mindennap. És hadd emlékeztesselek arra, hogy én törődöm veled.” Éli leemelte Pancsenellót a padról, és letette a földre.

– „Ne felejtse el – szólt utána Éli, miközben a wimex kilépett a házból – te értékes vagy, mert én alkottalak téged. És én nem tévedek”.

Pancsenelló nem állt meg, de a szívében ezt gondolta: „Azt hiszem, ezt komolyan mondja.” És amikor ez megfogalmazódott benne, egy szürke pont lehullott a földre.

Tartalomjegyzék

Veni Sancte	1
<i>Antal atya</i>	
Naptári programok, állandó programok, a plébániai hittanórák rendje	3
A Szent Mihály Akadémia ősszel folytatódik	4
II. János Pál pápa homiliája	5
Édesanyámhoz	8
<i>Gergőcs Tamás</i>	
Emléktábla-avatás	9
<i>Györökné Bárdosy Magdolna</i>	
Poeta Arstus	10
<i>Gergőcs Tamás</i>	
Az Albertfalvai fogadalmi kőkereszt története	11
<i>Dr. Botos Lajos György</i>	
Nagy Testvér ismét figyel – de most már élvezzük	16
<i>Erdős Attila</i>	
Jóslások	18
<i>Csát József</i>	
Egyházügyi hangulat-jelentések 1951, 1953	22
Szeptember végén – Mindenszentek előtt	32
<i>Sümegh László</i>	
Választás előtt	34
<i>Kristóf József</i>	
Amerikai útinapló	36
<i>Madaras Gábor</i>	
Bemutatom a képviselőtestület világi elnökét	40
<i>Murányi Kati</i>	
Én táncolnék veled... ..	43
<i>Murányi Kati</i>	
Zarándoklat Lébénybe és Győrbe	45
<i>Csernus Gáspár</i>	
Családok tábora 2002. – Leányfalu	47
<i>Medgyessy Ferenc</i>	
Előzetes jelentkezés a 2003. évi családok táborára	52
A wimexek (mese kicsiknek és nagyoknak)	53